

Hukuk Fakültesi Dergisi
Ankara Hacı Bayram Veli University
Faculty of Law Review

ISSN: 2651-4141 e-ISSN: 2667-4068
Cilt / Volume XXVIII Nisan / April 2024 Sayı / No. 2

**7405 SAYILI SPOR KULÜPLERİ VE SPOR FEDERASYONLARI
KANUNU'NUN GETİRDİĞİ SİSTEM HAKKINDA BAZI
DÜŞÜNCELER**

SOME THOUGHTS ABOUT THE SYSTEM BROUGHT BY THE LAW
NO 7405 ON SPORTS CLUBS AND SPORTS FEDERATIONS

Eren ERKİN*

ÖZET

[-10.34246/ahbvuhfd.1338895](https://doi.org/10.34246/ahbvuhfd.1338895)

Ülkemizde spor geçmişten günümüze devlet tarafından desteklenen bir faaliyet olarak varlığını sürdürmüş ve sporla ilgili hukuki düzenlemelerde günün ihtiyaçları doğrultusunda değişiklikler yapılmıştır. Spor kulüplerinin ve spor faaliyetinde bulunan şirketlerin yaşadığı mali sorunların Türk sporu üzerinde yaratacağı olumsuz etkilerden duyulan kaygı sebebiyle 7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu 26.04.2022 tarihinde yürürlüğe konularak Türk sporunda yeni bir sayfa açılmıştır. Türk sporunun süjelerini çeşitli yönleriyle ilgilendiren geniş kapsamlı idari, hukuki ve cezai düzenlemeler yapılarak spor sistemi yeniden yapılandırılmıştır. Çalışmamızda, ilgili diğer kanun ve alt düzenlemelere de değinilerek Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun getirdiği sistem hakkında bazı tespit ve önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Spor Kulübü, Spor Anonim Şirketi, Spor Federasyonu, Federasyon, Konfederasyon.

* **Arş. Gör.**, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Ticaret Hukuku Anabilim Dalı/TOKAT, **e-posta:** erenerkin1923@gmail.com, **ORCID:** 0000-0001-5011-6835, **DOI:** 10.34246/ahbvuhfd.1338895.

• **Atf Şekli/ Cite As:** Erkin E, "7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Getirdiği Sistem Hakkında Bazı Düşünceler", *AHBVÜ Hukuk Fakültesi Dergisi*, 28(2), 2024, s. 241-288.

• **İntihal / Plagiarism:** Bu makale intihal programında taranmış ve en az iki hakem incelemesinden geçmiştir. / This article has been scanned via a plagiarism software and reviewed by at least two referees.

ABSTRACT

In our country, sports have been continued to exist as an activity supported by the government from past to present, and changes have been made in the legal regulations regarding sports in line with the needs of the day. Due to the concerns about the negative effects of the financial problems experienced by sports clubs and companies engaged in sports activities on Turkish sports, the Law on Sports Clubs and Sports Federations No. 7405 was brought into force on 26.04.2022, and a new page was opened in Turkish sports. The sports system was re-established by making comprehensive administrative, legal and penal regulations that concern the subjects of Turkish sports in various aspects. In our study, some determinations and suggestions about the system brought by the Law on Sports Clubs and Sports Federations are given by referring to other relevant laws and sub-regulations.

Keywords: *Sports Club, Sports Joint Stock Company, Sports Federation, Federation, Confederation.*

EXTENDED ABSTRACT

The financial problems experienced by sports clubs and companies engaged in sports activities have prompted the implementation of the Sports Clubs and Sports Federations Law (SCSFL) to address these issues. This article discusses some determinations and suggestions for enhancing the new system introduced by the SCSFL. Since the new system can be improved with some arrangements within SCSFL.

The name of the SCSFL does not reflect its scope appropriately. In addition, the systematic aspect of the SCSFL is weak due to the placement of some regulations in accordance with the distinctions. The fact that some definitions are not made in compliance with the regulations regarding these definitions also poses a significant problem. The SCSFL should be transformed into a legal text in accordance with the law-making technique by eliminating these problems.

The SCSFL allows for the formation of federations and confederations, which are private law legal entities, but does not regulate their purposes. It is important to clearly define the purposes of these entities.

While the sub-regulations regarding the sports branch registration of sports clubs are prepared by sports federations, the sub-regulations regarding the sports branch registration of sports joint stock companies are prepared by the Ministry of Youth and Sports. We believe that sports federations, which oversee activities related to sports branches, should be responsible for preparing the sub-regulations regarding the registration of sports joint-stock companies in sports branches.

A distinction has been made in the SCSFL in terms of sports federations with and without an establishment law. However, no successful result has been achieved in determining the provisions applicable and inapplicable to sports federations having

an establishment law in SCSFL a. 1/2. In addition, since some provisions are regulated to be applied only to sports federations with or without an establishment law, serious differences have emerged in issues such as supervision and utilization of public resources. In the new period, these distinctions, which cannot be explained by autonomy or any other differences, should be eliminated.

The fact that the legislator regulates in SCSFL a. 5/4 that the duties of the members in the boards other than the general assembly of the sports clubs shall automatically terminate, and in SCSFL a. 47/16 that the duties of the people whose duties are terminated shall be terminated, creates uncertainty as to how the duties shall be terminated. In our opinion, a distinction between de jure and de facto termination of the duty should be interpreted in such a way that both provisions are applicable. In this context, finalized conviction decisions of the nature listed in SCSFL a. 5/4 legally terminate the duty, and if the people whose duties are terminated in this way continue their duties, their duties should be de facto terminated within the scope of SCSFL a. 47/16.

With the decision on the restoration of prohibited rights, the consequences of the person's inability to benefit from certain rights in various ways due to certain offences and under certain conditions are eliminated. The second sentence of this paragraph states that in the case of a restitution of prohibited rights the provisions of SCSFL a. 5/4 concerning criminal convictions shall not be applied. However, deprivation of rights is provided for in SCSFL a. 5/6 in the sense that people convicted pursuant to this paragraph may not be elected to bodies other than the general assembly of sports clubs and sports joint stock companies. Therefore, the sentence on the removal of the deprivation of rights by a decision on the restoration of prohibited rights should be moved to SCSFL a. 5/6.

In sports clubs with more than ten thousand members, the receivables referred to in SCSFL a. 20/4 may be transferred at a general assembly in which only one member participates and votes in favors. Since this jeopardizes the assets of the sports clubs, an appropriate meeting of quorum must be determined.

The transitional provisions of the SCSFL are inadequate on some issues concerning associations with the status of sports clubs and youth and sports clubs. Regulations should be made on the missing issues. In addition, unlike associations with the status of youth and sports clubs, there is no regulation on the continuation of the public benefit association status of associations with the status of sports clubs in the new period, and it is concluded that the public benefit status of these associations will not continue. We believe that it is not appropriate to discriminate between these associations, which are in the same situation in terms of carrying out sports activities.

GİRİŞ

Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu (SKSFK), Türk sporu hakkında son yıllarda yapılan en önemli yasama faaliyeti ürünüdür. Geçmiş yıllarda konuyla ilgili bazı kanun taslağı çalışmaları yapılmış olsa da bu yöndeki irade ancak yıllar sonra SKSFK ile başarıya ulaşabilmiştir¹. Her ne kadar kanunun esas amacı spor faaliyetlerinde bulunan spor kulüplerinin ve şirketlerin yaşadığı mali sorunlara çözüm getirmek olsa da kanunda idari, hukuki ve cezai yönleriyle başka birçok konuda düzenleme yapılmıştır. Yeni tüzel kişi türlerinin yaratılması, spor anonim şirketi statüsünün oluşturulması ve özel sorumluluk düzeninin getirilmesi bu doğrultuda atılan önemli adımlardan bazılarıdır. Mevzuatta yer alan diğer düzenlemeleri de dikkate alarak SKSFK'nin getirdiği sistem hakkında yaptığımız tespit ve önerilerle, bazı sorunlara dikkat çekmek ve yapılmasını muhtemel gördüğümüz değişiklik çalışmalarına katkı sağlamak hedeflenmiştir.

I. KANUNUN ADININ KAPSAMIYLA UYUMU

Kanunun adı, içeriği hakkında ilk fikirleri verir. Adından hareketle, SKSFK'nin spor faaliyetleriyle ilgili süje ve statüler hakkında düzenlemeler içerdiği anlaşılmaktadır. Mevzuat taslaklarının adlandırılması konusunda Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik (Mevzuat Yönetmeliği) m. 11'de bazı esaslar öngörülmüştür. Ancak milletvekilleri tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanlığı'na sunulan kanun teklifleri Mevzuat Yönetmeliği'ne tabi olmadığından bu esaslar SKSFK taslağı açısından bağlayıcı değildi². SKSFK'nin adı ve kapsamı hakkında değerlendirmeler yapmadan önce bazı terimlerin geçmişi ve bugünü hakkında açıklamalar yapılması gerekmektedir. Çalışmamızda aralarında sıklıkla kıyaslamaya başvurulacağından, SKSFK'nin yürürlüğe girmesinden önceki dönemi “*önceki dönem*” sonraki dönemi ise “*yeni dönem*” şeklinde ifade edeceğiz³.

¹ 2008 yılından itibaren yürütülen süreç hakkında açıklamalar için bkz. <<https://sporkanunu.gsb.gov.tr/>>, Erişim Tarihi 5 Şubat 2023; kanunlaşma sürecinde yapılan tartışmalar için bkz. Önder Ege, *Türk Medeni Hukuku'na Göre Spor Kulüpleri*, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2022, s. 48-54.

² SKSFK teklifi, yüz üç milletvekilinin imzasıyla 24.03.2022 tarihinde TBMM Başkanlığı'na sunulmuştur. Bkz. <<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/kanun-teklifleri>>, Erişim Tarihi 13 Kasım 2022.

³ SKSFK'nin yürürlük tarihi 26.04.2022 olup bu tarihten önce yürürlükte olan düzenleyici işlemlerin SKSFK'ye aykırı olmayan hükümleri, çıkarılması öngörülen alt düzenlemeler yürürlüğe girinceye kadar geçerlidir.

Önceki dönemde gençlik ve spor kulüplerinin Dernekler Kanunu'na göre oluşacağı ve tescil edilerek Gençlik ve Spor Bakanlığı'na (GSB) dahil olacağı 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu (GSHK) mülga m. 20/1'de düzenlenmişti⁴. 5253 sayılı Dernekler Kanunu (DK) mülga m. 14/1'e göre ise spor faaliyetlerinde bulunan dernekler Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü tarafından tutulan sicile tescil edilmekte ve spor kulübü adını almaktaydı⁵. Ayrıca spor kulüpleri bazı özellikleri sebebiyle ihtisas spor kulübü, okul kulübü, müessese kulübü ve askerî kulüp şeklinde sınıflandırılmaktaydı⁶. Spor kulüpleri, profesyonel takımlarını Türk Ticaret Kanunu'na (TTK) göre kuracağı veya kurulmuş olan bir şirkete devredebilmekte⁷ veya profesyonel futbol takımlarını kiralayabilmekteydi⁸ (GSHK mülga m. 24/3). Spor faaliyetlerinin yanı sıra boş zamanları geçirme amacı taşıyan dernekler ise ilgili sicillere tescil edilerek gençlik ve spor kulübü adını almaktaydı (DK mülga m. 14/1).

Hukuki anlamda “*statü*” bir hukuki durumu belirleyen kurallar bütünüdür⁹. Önceki dönemde spor kulübü ve gençlik ve spor kulübü, derneklerin kazandığı

⁴ Önceki döneme ilişkin olarak kanuni düzenlemeler buna izin vermese de vakıfların spor kulübü faaliyetlerinde bulunabilmesi gerektiği yönündeki görüş için bkz. Şeref Ertaş / Hasan Petek, *Spor Hukuku*, Genişletilmiş 3. Baskı, Yetkin Yayınları, 2017, s. 201-202; Türk sporuna çeşitli şekillerde destek vermek üzere kurulan vakıflar da bulunmaktadır. Bkz. Recep Gülşen, *Spor Hukuku (Genel Esaslar)*, Adalet Yayınevi, 2020, s. 74.

⁵ Çalışmamızda, önceki dönemde kurulan spor kulübü ifadesi dernek hukuki yapısıyla kurulan spor kulüplerini kapsayacak şekilde kullanılacaktır. Farklı özellik gösteren spor kulüplerine ise gereken hallerde değinilecektir.

⁶ Açıklamalar için bkz. Ahmet Faik İmamoğlu, Ercan Karaoğlu, Esin Esra Erturan, “Spor Kulüplerinin Yapısal Nitelikleri ve Temel Problemleri”, *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 12(3), 2007, s. 43-45; Burçak Akansel, “Türk Spor Kulüplerinin Yapılanması ve Güncel Sorunları”, Tacar Çağlar (Ed.), *Ankara Barosu Spor Hukuku Kurulu Av. Mustafa Kemal Kaya Armağanı*, Afşaroğlu Matbaası, 2015, s. 57.

⁷ Profesyonel takımların anonim şirketlere devredilerek profesyonelleşmenin ve kurumsallaşmanın sağlanması, yeni gelir yollarının oluşturulması ve vergi avantajları elde edilmesinin hedeflendiği yönünde bkz. Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Çalıştayı Sonuç Raporu, <<https://sporkanunu.gsb.gov.tr/dist/images/sonuc-raporu.pdf>>, Erişim Tarihi 5 Şubat 2023, s. 147; GSHK'de şirketleşme konusunda şirket türü bakımından sınırlama yapılmış olmasa da spor federasyonlarının bu imkânı anonim şirketle daralttığı yönünde bkz. Mehmet Aslan, *Spor Anonim Şirketleri*, Seçkin Yayıncılık, 2022, s. 20.

⁸ Futbol kulübü takımının devir veya kiralama yoluyla bir ticaret şirketine tahsis edildiği hallerde “*ticari şirket statüsü*” ile faaliyet gösterileceği yönünde bkz. Ural Aküzüm / Deniz Akbıyık, “Spor Kulübü Yöneticilerinin Mali Sorumluluğu: Kulüpler Yasası Tartışmaları”, Tacar Çağlar (Ed.), *Av. Türker Arslan Armağanı*, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, 2021, s. 35-38.

⁹ Eyüp Sabri Yarmalı / Selçuk Alp, *Hukuk Terimleri Sözlüğü*, Türkmen Kitabevi, 2011, s. 645.

adlardan ibaret olmayıp aynı zamanda farklı birer statüyü ifade etmekteydi¹⁰. Bu statüleri haiz dernekler, müsabakalara katılma gibi diğer derneklerin gerçekleştiremediği spor faaliyetlerini gerçekleştirebilmekte ve özel kurallara tabi olmaktadır. Dernek hukuki yapısıyla kurulup spor kulübü veya gençlik ve spor kulübü statüsü kazanılarak spor faaliyetlerinde bulunma uygulaması yeni dönemde terk edilmiştir¹¹. Yeni dönemde “*ilk defa*” bir organizasyon kurarak spor faaliyetlerinde bulunmak isteniyorsa bu ancak yeni özel hukuk tüzel kişisi türü olan spor kulübü¹² veya spor anonim şirketi statüsünü kazanmak şartıyla anonim şirket hukuki yapısıyla mümkündür. Bu kapsamdaki spor faaliyetleri, GSB veya spor federasyonlarının düzenlediği ya da izin verdiği spor müsabaka ve yarışmalarıyla bunların hazırlık ve eğitim çalışmalarıdır (SKSFK m. 2/1;m). İdeal bir amaçla, örneğin sağlıklı yaşam için düzenli spor yapmak amacıyla bir araya gelinerek dernek faaliyetleri çerçevesinde genel anlamda spor faaliyetlerinde bulunulabilir¹³.

Önceki dönemde kurulan spor kulüpleri, SKSFK geçici m. 1/5'e göre 26.04.2022 tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde “*tüzüklerini*” ve “*idari ve mali yapılarını*” SKSFK hükümlerine “*uygun hale getirmekle*” yükümlüydü¹⁴.

¹⁰ Bu yöndeki açıklamalar için bkz. Ramazan Çağlayan, *Spor Hukuku (Spor Hukuku Temel Metinleri)*, Asil Yayın Dağıtım, 2007, s. 70; Erkan Küçükgüngör / Barış Akgül, “Futbol Kulüplerinin Halka Açılması”, Tacar Çağlar (Ed.), *Ankara Barosu Spor Hukuku Kurulu Av.Ömer Remzi Arıkan Armağanı*, Matttek Matbaacılık, 2013, s. 561; ayrıca bkz. “*Kulüplerin statüsü ve türleri*” başlıklı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Gençlik ve Spor Kulüpleri Yönetmeliği mülga m. 5/1; spor kulüplerinin hukuki yapısı açısından derneği statü olarak ifade eden görüş için bkz. Durmuş Ali Genç, “Spor Hukuku Bakımından Türk Medeni Kanunu ve Dernekler Kanunu Kapsamında Spor Kulüplerinin Değerlendirilmesi”, *Yargıtay Dergisi*, 39(1-2), 2013, s. 39.

¹¹ Öğretide Erdoğan da önceki dönemde kaleme aldığı makalede spor kulüplerinin “*hukuki yapısını*” ele alırken dernek ve anonim şirket şeklinde bir ayrıma gitmiştir. Bkz. Erdoğan, s. 368-370.

¹² Spor kulübü, GSB'nin ve spor federasyonlarının faaliyetlerine katılmak amacıyla GSB'ye tescilini yaptıran özel hukuk tüzel kişisidir (SKSFK m. 2/1;ö). Tanım hakkındaki bazı eleştiriler için bkz. Aslan, s. 27; spor kulübünden ve spor anonim şirketinden yeni tüzel kişi türü olarak bahsedilmesinin güç olacağı, bunların TTK ve DK ile ilişkilerinin devam etmesi sebebiyle yalnızca terminolojik değişikliğe gidildiğinden bahsedilmesinin yararlı olacağı yönünde bkz. Ümit Orhan / Emin Özkurt, *Spor Hukuku*, Adalet Yayınevi, 2023, s. 111.

¹³ Derneklerde ekonomik çıkarlarla hareket edilmeyen tüm amaçlar ideal amaç olarak kabul edilebilir. Bkz. Ömer Ergün, *Medeni Hukuk Tüzel Kişilerinin Ehliyet Durumu*, On İki Levha Yayıncılık, 2010, s. 61; sporun dernekler açısından gönüllü amaç çeşitleri arasında sayılabileceği yönünde bkz. Halil Berk Erdoğan, “Türk Hukukunda Spor Kulüplerinin Hukuki Yapısı ve Futbol Şubelerinin Şirketleşmesi”, Tacar Çağlar (Ed.), *Av. Türker Arslan Armağanı*, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, 2021, s. 369.

¹⁴ Önceki dönemde kurulan spor kulüplerinin İçişleri Bakanlığı nezdindeki dosya ve kayıtları,

Bu işlemlerin yapılması için öngörülen süre GSB tarafından 26.10.2023 tarihine kadar uzatılmıştı. 25.10.2023 tarihli ve 7464 sayılı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun geçici m. 31 uyarınca eklenen SKSFK geçici m. 4/1'e göre ise bu tarih 26.10.2024 olarak yeniden belirlenmiştir¹⁵. Belirtilen süre içerisinde tüzüklerini, idari ve mali yapılarını SKSFK hükümlerine uygun hale getirmeyen spor kulüplerinin ve üst kuruluşların GSB nezdindeki tescilleri iptal edilir. SKSFK hükümlerine uygun hale getirilmekten anlaşılması gereken, önceki dönemde kurulan spor kulübü statüsündeki derneklerin spor kulübü tüzel kişisine dönüştürülmesi yani hukuki yapılarının değiştirilmesi değil; bu tüzel kişi için öngörülen niteliklere kavuşturulmasıdır¹⁶. Bunun sebebi ister önceki dönemde ister yeni dönemde kurulmuş olsun tüm spor kulüplerinin aynı hükümlere tabi tutulmasıdır. Önceki dönemde kurulan spor kulübü statüsündeki dernekler, yeni dönemin gereklerine uygun hale getirilerek dernek hukuki yapısıyla spor faaliyetlerine devam eder¹⁷. Spor kulübü statüsündeki dernekler uyum işlemleri doğrultusunda; örneğin tüzüklerinde gelir kaynaklarına (SKSFK m. 3/5) ve bütçenin uygulanmasına ilişkin hususlarla yürürlüğe konuluş usulüne (SKSFK m. 20/12) yer vermeli, denk bütçe şartlarına uymalıdır (SKSFK m. 18/1;c). Yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde bu derneklerin GSB nezdindeki tescilleri iptal edileceğinden spor kulübü statüsü sona erse de tüzel kişiliği devam eder. Bu dernekler, amaçları doğrultusunda mevzuatın izin verdiği diğer faaliyetlerde bulunabilir.

Gençlik ve spor kulüpleri, gençlik faaliyetlerinde de bulunduğundan yeni dönemde bu kulüpler için spor kulüplerinden farklı düzenlemeler yapılmıştır. SKSFK geçici m. 1/3'e göre önceki dönemde kurulan gençlik ve spor kulübü statüsündeki dernekler, 26.04.2022 tarihinden itibaren en geç iki

---

yeni dönemin başlangıcından itibaren en geç üç ay içinde GSB'ye devir ve teslim edilir (SKSFK geçici m. 1/2).

¹⁵ SKSFK geçici m. 1/5'in aksine SKSFK geçici m. 4/1'de GSB'ye ek süre verme yetkisi tanınmamıştır.

¹⁶ Spor federasyonlarının ise 26.04.2022 tarihinden sonra yapılacak ilk olağan genel kurul toplantılarında "hukuki yapılarını" SKSFK'ye uygun hâle getirmesi öngörülmüştür (SKSFK geçici m. 1/7).

¹⁷ SKSFK genel gerekçesi şu şekildedir: "Derneklerin kazanç paylaşma amacıyla kurulamayacağına ilişkin 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu ve 5253 sayılı Dernekler Kanununda yer alan hükümler ve sporun bir endüstri haline geldiği gerçeği göz önüne alındığında; sporun en önemli aktörleri olan spor kulüplerinin dernek statüsünde devam etmelerinin artık mümkün olmadığı açıktır. Bu nedenle, spor kulüplerinin dernekler mevzuatından çıkarılıp farklı bir yasal düzenlemeye tabi tutulması zorunludur."

yıl içinde gençlik faaliyeti ve spor faaliyeti arasında seçim yaparak gençlik derneği veya spor kulübü olarak faaliyet göstereceklerini GSB'ye bildirir. Spor kulübü yönündeki tercihini süresinde GSB'ye bildiren gençlik ve spor kulübü statüsündeki dernekler SKSFK'ye tabi olarak spor faaliyetlerine devam edebilir.

Yeni dönemde spor kulübü, önceki dönemde kurulup tüzüklerini, idari ve mali yapılarını SKSFK hükümlerine uygun hale getiren spor kulübü statüsünü haiz dernekler ve spor kulübü tercihinde bulunarak bunu süresinde GSB'ye bildiren gençlik ve spor kulübü statüsünü haiz dernekler için bir "statüyü" ifade eder. Kanun koyucu, yeni dönemde kurulanlarla aynı hukuki yapıya sahip olmasalar da bu spor kulüplerine bir statü bahşederek onlarla aynı hükümlere tabi tutmuştur. Spor kulübü, spor faaliyetlerinde bulunmak amacıyla yeni dönemde kurulan süljeler açısından ise bir "özel hukuk tüzel kişisi türünü" ifade eder¹⁸. Bu spor kulüpleri doğrudan spor faaliyetlerinde bulunmak amacıyla kurulan tüzel kişiler olduğundan bir statüye ihtiyaç olmadan spor faaliyetlerinde bulunabilir.

Bazı özellikleri sebebiyle spor kulüpleri arasında önceki dönemde yapılan sınıflandırma SKSFK'de gözetilmiş ve özel hükümler öngörülmüştür. Milli Savunma Bakanlığı (MSB) bünyesindeki askerî spor kulüpleri¹⁹, spor faaliyetlerine katılım ve spor dalı tescili hakkındaki hükmü dışında SKSFK'ye tabi tutulmamıştır²⁰ (SKSFK m. 1/4). Kamu kurum ve kuruluşların bünyesinde kurulan ve tüzel kişiliği haiz olmayan müessese kulüplerinin, 26.04.2022 tarihinden itibaren bir yıl içinde SKSFK'de öngörülen şartları yerine getirerek tescil edilmeleri konusunda SKSFK geçici m. 1/4'te özel

¹⁸ Spor kulübü teriminin, eskimiş ve güncel hukuktan daha çok hukuk tarihiyle ilgili olduğu yönündeki görüş için bkz. Ege, s. 162; spor kulübü örgütlenmesinde dernek tüzel kişiliğinin esas alındığı yönünde bkz. Mustafa Dural / Tufan Ögüz, *Türk Özel Hukuku (Kişiler Hukuku), Cilt II*, 23. Baskı, Filiz Kitabevi, 2022, s. 285.

¹⁹ Türk Silahlı Kuvvetleri Spor Gücü bu nitelikteki spor kulüplerine örnek olarak gösterilebilir. Bkz. Çağdaş Yurt, *Spor ve Hukuk*, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, 2023, s. 187.

²⁰ Askerî spor kulüplerinin diğer spor kulüpleri gibi kuruluş tesciline gerek olmadan MSB mevzuatına göre kurulacağı Spor Kulüpleri ve Spor Anonim Şirketleri Tescil Yönetmeliği (Tescil Yönetmeliği) m. 9/1'de öngörülmüştür. Ayrıca hükmüne göre askerî spor kulüpleri, kuruldukları tarihten itibaren otuz gün içerisinde isimlerini ve spor kulübü yetkililerinin isim ve iletişim bilgilerini merkezlerinin bulunduğu Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'ne bildirir ve spor kulüpleri siciline kaydedilir. Ancak Tescil Yönetmeliği'nde askerî spor kulüpleri hakkında herhangi bir düzenleme yapılması SKSFK m. 1/4'e aykırıdır. Çünkü bu yönetmeliğin dayanak hükümleri SKSFK m. 3/6, SKSFK m. 12/9 ve SKSFK m. 14/6 olup bu hükümler SKSFK m. 1/4'te açıkça askerî spor kulüplerine uygulanmayacağı öngörülen hükümlerdir.

düzenleme yapılmıştı. Daha sonra eklenen SKSFK geçici m. 4/3'e göre bu kulüplerin 26.10.2024 tarihine kadar şartları sağlayıp tescil edilmesi gerekir. Bu tarihe kadar uygunluk sağlayamayanların GSB nezdindeki tescilleri iptal edilir. En fazla iki spor dalında faaliyet göstermek üzere kurulan ve seçtikleri spor dalının bütün kategorilerinde faaliyet gösteren spor kulüpleri olarak tanımlanan ihtisas spor kulüplerinin kamu yararına çalışan spor kulübü sayılmasında ise özel koşul aranmıştır (SKSFK m. 11/2;ç). Okul spor kulüplerine, GSB ve spor federasyonları tarafından aynı ve nakdî yardım ile teknik eleman görevlendirme yardımı yapılması özel olarak düzenlenmiştir (SKSFK m. 21/4).

Yeni dönemde spor kulübüne alternatif tüzel kişi modeli olarak anonim şirket tercih edilmiştir²¹. Örgütlenmenin şeklini seçme özgürlüğü, bu modellerden birini seçerek spor faaliyetlerinde bulunulabilmesine imkân verir²². Bununla beraber spor federasyonları, kendi spor dallarıyla ilgili bazı liglerde sadece spor anonim şirketi şeklinde yer alınabileceğine karar verebilir (SKSFK m. 14/3). Bir anonim şirket spor faaliyetlerinde bulunmak istiyorsa spor anonim şirketi statüsünü haiz olmak zorundadır. Bu statü, spor anonim şirketi siciline yapılacak kurucu nitelikte bir tescil işlemiyle kazanılır²³. Bir spor kulübünün bağlı ortaklığı veya iştiraki niteliğinde ve spor kulübünden bağımsız olarak faaliyet gösteren spor anonim şirketi için SKSFK'de özel düzenlemelere gidilmiştir²⁴. Ayrıca SKSFK m. 1/3'te, SKSFK'nin spor anonim şirketleriyle ilgili hükümlerinin halka açık spor anonim şirketlerine sermaye

²¹ Spor faaliyetleri için zorunlu şirket tipi olarak anonim şirketin tercih edilmesinin çeşitli gerekçelerle yerinde olduğu yönünde bkz. Sıtkı Anlam Altay, "Spor Anonim Ortaklıklarına İlişkin İlk Düşünceler", Hatice Özdemir Kocasakal (Ed.), *Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi*, Legal Yayıncılık, 2022, <www.legal.com.tr>, Erişim Tarihi 28 Ekim 2022, s. 36.

²² Bu yönde bkz. Altay, s. 36.

²³ Mahmut Can Büyükhatoğlu, "Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Taslağı İle Düzenlenen Spor Anonim Şirketi Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğunun Değerlendirilmesi", Tacar Çağlar (Ed.), *Av. Dr. Halük Burcuoğlu Armağanı*, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, 2022, s. 157; spor anonim şirketi statüsünün kazanılması için tescil ve tescili için de şirketin kurulmuş olması şart olduğundan şirketin en başta spor anonim şirketi olarak kurulması mümkün değildir. Bkz. Aydın Alber Yüce, "7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'na Göre Spor Anonim Şirketleri ve Bu Şirketlerin Diğer Anonim Şirketlerle Karşılaştırılması", *Necmettin Erbakan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 5(2), 2022, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2522460>, Erişim Tarihi 3 Kasım 2022, s. 486.

²⁴ Çalışmamızda bir spor kulübünün bağlı ortaklığı veya iştiraki olan spor anonim şirketleri "bağlı spor anonim şirket" diğer anonim şirketleri ise "bağımsız spor anonim şirket" olarak ifade edeceğiz.

piyasası mevzuatı hükümlerinden ayrılmadığı sürece uygulanacağı hükme bağlanmıştır. Önceki dönemde spor faaliyetlerinde bulunan anonim şirketlerin yeni döneme uygun hale getirilmesi konusunda daha önce düzenleme yapılmıştı. Bu şirketlerin SKSFK geçici m. 1/6'ya göre 26.04.2022 tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde spor anonim şirketi statüsünü kazanması gerekmekteydi. Bu süre GSB tarafından 26.10.2023 tarihine kadar uzatılmıştı. Daha sonra eklenen SKSFK geçici m. 4/2 hükmü ile bu tarih 26.10.2024 olarak belirlenmiştir. Bu tarihe kadar spor anonim şirketi statüsünü kazanamayan anonim şirketler spor faaliyetlerine katılamaz.

Önceki dönemde olduğu gibi yeni dönemde de federasyon ve konfederasyon adında üst kuruluş organizasyonlarına bazı şartlar altında izin verilmiştir²⁵. Her iki dönemde kurulanlar açısından da federasyon ve konfederasyon birer özel hukuk tüzel kişisidir. Ancak aynı isimde olsalar da farklı dönemlerde kurulan federasyon ve konfederasyonlar, farklı kanunlara ve şartlara göre kurulduklarından farklı özel hukuk tüzel kişileridir. Önceki dönemde kurulanlar halen derneklerin üst kuruluşlarıdır. Önceki dönemde kurulan federasyon ve konfederasyonlara ilişkin özel düzenlemeler²⁶, bunlara yeni dönemde kurulan federasyon ve konfederasyonlarla ilgili hükümler uygulanacağından yürürlükten kaldırılmıştır. SKSFK geçici m. 1/5 ve SKSFK geçici m. 4/1'ün ortak hükümler olması sebebiyle önceki dönemde kurulan spor kulüplerinin SKSFK hükümlerine uygun hale getirilmesi ve taşıdığı anlam hakkındaki açıklamalarımız o dönemde kurulan üst kuruluşlar açısından da geçerlidir²⁷. Yani bu üst kuruluşlar tüzüklerini, idari ve mali yapılarını SKSFK'nin üst kuruluşlar hakkındaki hükümlerine uygun hale getirerek faaliyetlerine devam eder. O halde SKSFK açısından federasyon ve konfederasyon, yeni dönemde kurulanlar açısından özel hukuk tüzel kişisi

²⁵ Önceki dönemdeki üst kuruluşlarla ilgili açıklamalar için bkz. Ahmet Nadi Günel / Erkan Küçükgüngör, *Türk Spor Hukukunun Genel Esasları ve İlgili Mevzuat*, Yetkin Yayınları, 1998, s. 70-71; Çağlayan, s. 81-82.

²⁶ DK mülga m. 14/2'de kulüplerin üst kuruluş oluşturmalarının usul ve esaslarının yönetmelikle düzenleneceği öngörülmüş, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Gençlik ve Spor Kulüpleri Yönetmeliği mülga m. 21'de bu konu düzenlenmişti.

²⁷ Bir spor dalının bağlı olduğu spor federasyonunun yanı sıra o spor dalında faaliyet gösteren spor kulüplerinin üst kuruluş olarak federasyon kurması halinde, aynı adı haiz birden fazla federasyonun ortaya çıkma ihtimalinin bulunduğu yönünde bkz. Taner Ayanoğlu, "Spor Etkinlikleri Üzerinde Devletin Yetkileri ve Spor Federasyonları", Hatice Özdemir Kocasakal (Ed.), *Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi*, Legal Yayıncılık, 2022, <www.legal.com.tr>, Erişim Tarihi 28 Ekim 2022, s. 93.

türlerini; önceki dönemde kurulanlar açısından ise statüleri ifade eder²⁸.

Temel amacı spor dallarıyla ilgili faaliyetler yürütmek olan spor federasyonları, önceki dönemde bağlı, bağımsız ve özerk spor federasyonları şeklinde sınıflandırılmaktaydı²⁹. Önceki dönemde kurulan bağlı ve bağımsız spor federasyonları SKSFK'ye göre kurulmuş sayılır ve diğer kanunlarda bu spor federasyonlarına yapılan atıflar geçerliliğini korur (SKSFK geçici m. 1/7). Yeni dönemde spor federasyonları arasında kuruluş kanunu bulunanlar ve bulunmayanlar şeklinde ayırım yapılmış; kuruluş kanunu bulunan spor federasyonları bazı hükümleri dışında SKSFK'ye tabi tutulmamıştır. Günümüzde Türkiye Futbol Federasyonu (TFF), kuruluş kanunu bulunan tek spor federasyonudur³⁰.

Spor kulübü ve spor federasyonu esas alınarak adlandırılan SKSFK'de spor anonim şirketi, federasyon ve konfederasyonlar hakkında da birçok düzenleme yapılmıştır. Kanunun adlandırılmasında, hakkında düzenleme yapılan tüzel kişilerin ve statülerin sadece bir kısmının esas alınıp diğerlerinin dışlanması yerinde olmamıştır. Bu sebeple kanunun adının, düzenleme yapılan tüzel kişilerin ve statülerin kapsamıyla uyumlu hale getirilmesi için “*Spor Kulüpleri, Spor Anonim Şirketleri, Spor Federasyonları, Federasyonlar ve Konfederasyonlar Kanunu*” şeklinde değiştirilmesi gerekir. Tüzel kişi türleri ve statüler ayrı ayrı belirtilmeden sadece tüzel kişiliğin esas alındığı “*Spor Tüzel Kişileri Kanunu*” şeklinde daha kısa ve genel bir adlandırma da önerilebilir³¹.

II. SİSTEMATİK ÖZELLİKLERİ

Kanunlar, içerdikleri hükümlerle bir bütün oluşturur ve bu hükümler, mantıklı bir sistem dahilinde düzenlenir³². Kanun koyucudan beklenen,

²⁸ SKSFK geçici m. 1/1'de önceki dönemde kurulan üst kuruluşlardan biri olan Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonu'nun kamu yararına çalışma statüsü hakkında özel düzenleme yapılmıştır. Bu konfederasyon Ankara, Bursa, Trabzon ve Samsun Amatör Spor Kulüpleri Federasyonları tarafından kurulmuştur.

²⁹ Açıklamalar için bkz. Ertaş / Petek, s. 203-244.; Gülşen, s. 49-71; Hasan Fehim Üçışık, *Spor Hukuku*, Ötügen Neşriyat, 2017, s. 59 vd.; Cahit Özkan, *7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Çerçevesinde Spor Hukuku*, Adalet Yayınevi, 2022, s. 65.

³⁰ Aslan, s. 51.

³¹ Spor kulüpleriyle ilgili bir kanun olduğundan hareketle, SKSFK'de spor federasyonlarına dair düzenlemelere yer verilmesinin uygun olmadığına ve birbiriyle doğrudan ilgisi olmayan bu tüzel kişilerin ayrı kanunlarda düzenlenmesinin kanun yapma yöntemi açısından daha yerinde olacağı yönünde bkz. Ayanoğlu, s. 91.

³² Mustafa Kemal Oğuzman / Nami Barlas, *Medenî Hukuk*, 27. Baskı, On İki Levha Yayıncılık,

kanunda ele alınan konuları sınıflandırarak bir düzen oluşturması ve hükümleri bu düzene uygun biçimde konumlandırmasıdır. Kanunun sistematığı, konumu ve diğer hükümlerle bağlantısı açısından hükmün değerlendirilmesinde; yapılan ayrımlar açısından hükmün ruhunun anlaşılmasında gözetilebilir³³. Birçok konunun düzenlendiği ve madde, fıkra, bent sayısının fazla olduğu hallerde kanunun sistematik yönü yol gösterici rol oynar. Kitap, bölüm, kısım ayrımları ve madde başlıkları bu rolü destekler³⁴.

Sistematik yönünün zayıf olması, SKSFK'nin olumsuz özelliklerinden biridir. Bu özelliği ortaya koyan bazı örnekler verilebilir. SKSFK'nin "*Spor Kulüpleri ve Spor Anonim Şirketleri*" başlıklı ikinci kısmı "*Spor Kulüpleri*", "*Spor Anonim Şirketleri*", "*Mali Hükümler*" ve "*Çeşitli Hükümler*" başlıklı bölümlerden oluşturulsa da hükümler, bu bölümlere uygun şekilde yerleştirilmemiştir. Özellikle spor anonim şirketleriyle ilgili hükümlere spor kulüplerine ayrılan bölümde yer verilmiştir. Kanun maddelerinin içeriği ve başlığı birbiriyle uyumlu olması gerekirken³⁵ bazı hükümlerin, ilgili oldukları bölüme yerleştirilmemesi başlık ve içerik uyumsuzluğunu da beraberinde getirmiştir³⁶. Örneğin "*Spor kulüplerinin organları*" şeklindeki başlığı sebebiyle SKSFK m. 5'te spor kulüpleriyle ilgili düzenlemeler yapıldığı düşünülse de maddenin son dört fıkrasında spor anonim şirketleriyle ilgili

---

2021, s. 68.

³³ Oğuzman / Barlas, s. 68-69.

³⁴ "Kural koyarken kanun yapma tekniği açısından, maddelerde genel kural ve istisna ilişkisine, maddenin fıkra ve bent şeklindeki yapısına, madde numara ve kenar başlıklarına, konunun genelden ayrıntıya doğru giden maddelerle düzenlenmesine, maddelerin sistematığına ve birbiriyle bağlantısına, maddelerin üç veya dört fıkradan fazla olmamasına ve istisnaların genel kuralı yok edecek derecede fazla bulunmaması ilkesine dikkat ve riayet etmek gerekir.". Bkz. İbrahim Kaplan, "Kanun Yapma San'atı ve Tekniği", *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 47(1), 1992, <<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/36589>>, Erişim Tarihi 1 Temmuz 2022, s. 100-101.

³⁵ Erdin Bayram, "Kanun Sistematığında "Madde"", *Yasama Dergisi*, (8), 2008, s. 103.

³⁶ "(...) kanunun umumî başlıkları ile kenar başlıklarını hükümsüz addetmek, kanunları derli toplu, plânlı ve sistemli bir eser olmaktan çıkarmak ve ancak bazı hukuk kaideleri yığılı haline sokmak olur ki bu hal, hukukta asırlardanberi vukua gelen tekâmül ve sistematizasyonun inkârından başka bir şey olmaz.". Bkz. Ferit Hakkı Saymen, "Matlablar Kanun Mudur?", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, 10(3-4), 2011, <<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/97128>>, Erişim Tarihi 7 Ağustos 2022, s. 578; maddeler başlıklandırılırken madde içeriğinin kısaca ortaya konulması, maddenin kavranmasının kolaylaştırılması ve kanunun düşünce düzeninin açıklanması hedeflenir. Bkz. Nuray Gökçek Karaca, "Kanunlarımızda Yer Alan Madde Başlıklarının Madde İçeriğiyle Uyumsuzluk Sorunu", *Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 2(2), 2001, s. 70.

düzenlemeler de yapılmıştır. Bu durum, spor anonim şirketleriyle ilgili hükümler incelenmek istendiğinde, spor kulüpleriyle ilgili maddelerde düzenleme yapıp yapılmadığı konusunda haklı bir tereddüt uyandırmaktadır. Öğretide *Aslan* spor kulüplerini ve spor anonim şirketlerini ilgilendiren ortak hükümlerin, ortak hükümler adlı bir başlık altında ele alınmasının yerinde olacağını belirtmektedir³⁷. Bu yönde atılacak adımın SKSFK'nin sistematığına katkı sağlayacağı açıktır. Ortak hükümlerin spor kulüpleriyle ilgili olarak kaleme alınması ve spor anonim şirketleriyle ilgili bölümde yer alacak bir maddede bu hükümlerin, spor anonim şirketlerine uygulanması yönünde düzenleme yapılması alternatif olarak önerilebilir. Kanunun sistematığından kaynaklanan başka bir sorun üst kuruluş düzenlemeleri açısından karşımıza çıkmaktadır. Federasyonlar, spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri; konfederasyonlar, spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri tarafından kurulan federasyonlar tarafından kurulabilmesine rağmen bunlarla ilgili çoğu düzenlemeye SKSFK'nin ikinci kısmının "*Spor Kulüpleri*" başlıklı birinci bölümünde "*Üst Kuruluş*" başlıklı 12'nci maddesinde yer verilmiştir. Spor kulüplerinin üst kuruluşlarla ilgisi spor anonim şirketleriyle eş düzeyde olduğundan bu düzenlemelere ne spor kulüpleriyle ne spor anonim şirketleriyle ilgili bölümde yer verilmesi uygun olur. Bu sebeple üst kuruluşlarla ilgili ayrı bir bölüm ihtiyacı bulunmaktadır. Bu doğrultuda SKSFK'nin ikinci kısmının başlığının "*Spor Kulüpleri, Spor Anonim Şirketleri ve Üst Kuruluşlar*" şeklinde değiştirilmesi ve bu kısma "*Üst Kuruluşlar*" başlıklı üçüncü bölüm eklenerek üst kuruluşlarla ilgili düzenlemelere bu bölümde yer verilmesi önerilebilir.

III. TANIM TERCİHİ VE HÜKÜMLERE YANSITILMASI

Mevzuat hazırlanırken onu oluşturan irade bazı tanımlar yapma ihtiyacı duyabilir. Bir kavram hakkında yapılan tanımla, ona mevzuatın diğer kaynaklarında yapılanlarla aynı veya onlardan tamamen farklı ya da kapsam bakımından daha dar veya geniş bir anlam yüklenebilir. Kanun koyucunun bir kavram veya kurumu tanımlamak için sevk ettiği hükümler emredici niteliktedir³⁸. Kanunda bir kavram için yapılan tanım, bu kanunun herhangi bir yerinde kavrama yüklenecek anlamın yegâne karşılığıdır. Bir kavramı,

³⁷ Bkz. *Aslan*, s. 204 dnt.

³⁸ Sabih Arkan, *Ticari İşletme Hukuku*, Son Değişikliklere Göre Hazırlanmış 27. Bası, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 2021, s. 100; Rıza Ayhan / Hayrettin Çağlar / Mehmet Özdamar, *Ticari İşletme Hukuku Genel Esaslar*, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 15. Baskı, Yetkin Yayınları, 2022, s. 74.

tanımda açıklanandan farklı anlamak veya değiştirmek mümkün değildir³⁹. Kanunun hükümleri, o kanunda yapılan tanımlar üzerine inşa edilir.

Üst kuruluş “*Spor kulüplerinin oluşturduğu tüzel kişiliği bulunan federasyonları ve bu federasyonların oluşturduğu konfederasyonları*” şeklinde tanımlanmıştır (SKSFK m. 2/1;ş). Üst kuruluşun tanımı, spor kulüpleri tarafından oluşturulma esasına dayandığı için kurucuları⁴⁰ veya üyeleri arasında spor anonim şirketlerinin yer aldığı federasyonlar ve bu federasyonların oluşturduğu konfederasyonlar üst kuruluş kavramına dahil değildir⁴¹. Üst kuruluşun tanımı, Tescil Yönetmeliği m. 4/1;1’de ve Spor Kulüpleri Tarafından Tutulacak Defter ve Kayıtlar Hakkında Yönetmelik m. 4/1;1’de ise bu soruna yer vermeyecek şekilde yapılmıştır⁴². Ancak normlar hiyerarşisi gereği bu yönetmeliklerde, üst hukuk normu niteliğindeki SKSFK’de yapılan tanıma aykırı düzenleme yapılamaz. Yani SKSFK’de yapılan bir hata yönetmelikle düzeltilemez. Bu sebeple SKSFK m. 2/1;ş’de yapılan üst kuruluş tanımı, spor anonim şirketleri tarafından oluşturulan federasyonları ve bu federasyonların oluşturduğu konfederasyonları da kapsayacak şekilde değiştirilmelidir.

Spor federasyonunun tanımında “*organları seçimle gelen*” nitelendirmesi yapılmıştır (SKSFK m. 2/1;n). Bu nitelendirmede kastedilen, spor federasyonlarının organlarını oluşturan üyelerin seçim yoluyla belirlenmesidir. Nitelendirmenin aksine spor federasyonlarının denetim kurulu üyelerinin tamamı seçimle göreve gelmemektedir. Denetim kurulunun beş üyesinden ikisi spor federasyonu genel kurulu tarafından seçilir, üç üyesi GSB tarafından görevlendirilir (SKSFK m. 33/2). Üyelerinin çoğu görevlendirmeye belirlenen spor federasyonu denetim kurulunun seçim yoluyla oluşturulmasından bahsedilemeyeceğinden bu yöndeki nitelendirme tanımdan çıkarılmalı ve tanımla hüküm arasındaki uyumsuzluk ortadan kaldırılmalıdır.

Kanun hazırlanırken mevzuatın konuyla ilgili tüm kaynakları

³⁹ Ayhan / Çağlar / Özdamar, s. 74.

⁴⁰ İl sınırları içerisinde amatör spor faaliyetlerinde bulunan en az on beş spor kulübü veya spor anonim şirketi bir araya gelerek federasyon, en az on beş federasyon bir araya gelerek konfederasyon kurabilir (SKSFK m. 12/1).

⁴¹ Tescil Yönetmeliği m. 30’da da spor kulüpleri federasyonu ve spor kulüpleri konfederasyonu şeklinde spor anonim şirketlerini dışlayan ve SKSFK ile uyumlu olmayan ifadeler kullanılmıştır.

⁴² Mevzuatın bu kaynaklarında üst kuruluş hakkında yapılan tanımlarda “ve” edatı yerine SKSFK m. 12/1 ile uyumlu şekilde “veya” bağlacının kullanılması yerinde olurdu.

incelenmeli⁴³ ve onlarla terim birliği sağlanmış bir hukuki metin ortaya konulmalıdır⁴⁴. Spor anonim şirketi statüsü SKSFK’de yaratılmış olsa da anonim şirketlerle ilgili düzenlemeler ağırlıklı olarak TTK’de yapılmıştır. TTK m. 365’e göre anonim şirketi yönetme ve temsil etme yetkisi kural olarak yönetim kuruluna aittir. Yönetim kurulu, yönetim yetkisini ve temsil yetkisini devredebilir⁴⁵. Ayrıca bu yetkiler birbirinden ayrılabilir niteliktedir⁴⁶. Temsil yetkisi devredilen kişi, yönetim kurulu üyesiye murahhas üye; değilse murahhas müdür olarak adlandırılır (TTK m. 370/2). Murahhas üyeliğin veya murahhas müdürlüğün yönetim yetkisinin devriyle mi yoksa temsil yetkisinin devriyle mi ilgili olduğu konusunda öğretide görüş birliği yoktur⁴⁷. Yargıtay ise murahhaslığı bir kararında hem yönetim hem temsil yetkisinin devriyle⁴⁸, bazı kararlarında sadece temsil yetkisinin devriyle⁴⁹ ilgili olarak kullanmıştır. Arapça’da izin vermek anlamına gelen “*terhis*” kelimesinden türeyen

⁴³ Kaplan, s. 100.

⁴⁴ Bahri Savcı, “Kanun Tekniği ile İlgili Meseleler Üzerine Bir Seminer”, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 16(4), 1961, <<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/37493>>, Erişim Tarihi 2 Temmuz 2022, s. 211-212; Hirsh’in konuyla bağlantılı açıklamaları şu şekildedir: “(...) nasıl ki yürürlükte olan bir hukuk kaidesi, tarihteki gelişimine bakılmaksızın anlaşılamazsa aynı surette kanunların tadili ve ikmali hususunda tekliflerde bulunan kimse ilk önce yürürlükte olan kaidelerin muhtevasını tetkik etmeden vazifesini başaramaz.”. Bkz. Ernst Hirsh, “Hukuk Bir Bilim Kolu Mudur?”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 2(1), 1944, <<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/635474>>, Erişim Tarihi 10 Temmuz 2022, s. 25.

⁴⁵ Anonim şirketlerde temsil ve yönetim yetkisinin devriyle ilgili bir karar olarak bkz. Yargıtay 11. HD. E. 2016/5382, K. 2017/3443, T. 06.16.2016, <www.corpus.com.tr>, Erişim Tarihi 3 Kasım 2022.

⁴⁶ Aslan, s. 202; Cem Veziroğlu, “7405 Sayılı Spor Kanunu Kapsamında Spor Anonim Şirketi Yöneticilerinin Tabi Oldukları Yasaklar ve Sorumluluk Rejimi”, Hatice Özdemir Kocasakal (Ed.), *Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu’nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi*, Legal Yayıncılık, 2022, <www.legal.com.tr>, Erişim Tarihi 28 Ekim 2022, s. 51.

⁴⁷ Temsil ve/veya yönetim yetkisi devredilmesi halinde murahhas sıfatının kime ait olacağı konusunda öğretide yer alan görüşler için bkz. Aslan, s. 202 dpnt; Merve Sarıkaya, “Anonim Şirket Genel Kuruluna Katılmaya Yetkili ve Katılmak Zorunda Olanlar ile Katılmamanın Hukuki Sonuçları”, *Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi*, (1), 2021, <<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1195848>>, Erişim Tarihi 2 Ağustos 2022, s. 420-421 dpnt.

⁴⁸ YHGK, E. 2017/2408, K. 2021/998, T. 14.09.2021, <www.karararama.yargitay.com.tr>, Erişim Tarihi 3 Kasım 2022; anonim şirket yöneticisinin murahhas üye olarak ifade edildiği bir karar olarak bkz. Yargıtay 11. HD., E. 2017/4424, K. 2019/1037, T. 11.02.2019, <www.karararama.yargitay.com.tr>, Erişim Tarihi 5 Kasım 2022.

⁴⁹ Yargıtay 11. HD. E. 2015/8681, K. 2015/9883, T. 01.10.2015, <www.corpus.com.tr>, Erişim Tarihi 5 Kasım 2022; Yargıtay 11. HD., E. 2016/2995, K. 2016/3579, T. 04.04.2016, <www.corpus.com.tr>, Erişim Tarihi 5 Kasım 2022.

murahhas; izin verilmiş, izinli anlamına gelir⁵⁰. Kelime, sözlükteki anlamıyla gerek temsil gerek yönetim yetkisinin devrinde kullanılmaya elverişli olsa da hukuki anlamıyla elverişli değildir. Çünkü murahhaslık TTK m. 370/2'de sadece temsil yetkisinin devriyle ilgili olarak kullanılmış, yönetim yetkisinin devriyle ilgili TTK m. 367/1'de murahhaslıktan bahsedilmemiştir⁵¹. Mülga 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu m. 319/2'de⁵² ise murahhaslık yönetim veya temsil yetkisinin devriyle ilgili olarak kullanılmıştır⁵³. Spor anonim şirketi yöneticisi ise yönetim kurulunca spor anonim şirketinin yönetim veya temsili hususunda murahhas üye veya müdür olarak yetkilendirilen gerçek veya tüzel kişi olarak tanımlanmıştır (SKSFK m. 2/1;j). Bu tanım, spor anonim şirketlerinde yönetim yetkisi devredilen kişilerin de murahhas sıfatını haiz olacağı izlenimini uyandırmaktadır. Öğretide *Veziroğlu* spor anonim şirketleri açısından murahhaslığı yönetim veya temsil yetkisinin devriyle ilgili olarak ele almaktadır⁵⁴. *Aslan* ise anonim şirketlerde temsil yetkisi olmadan sadece yönetim yetkisi devredilen kişilerin murahhas üye veya müdür sıfatını kazanamayacağına değinerek tanımın yarattığı farklılığa dikkat çekmektedir⁵⁵. Kanaatimizce kanun koyucu, temsil yetkisi devredilen kişileri spor anonim şirketi yöneticisi tanımına dahil ederek murahhaslık konusunda TTK'deki esaslardan ayrılmayı ve yönetim yetkisi devredilen kişilere murahhas üye veya müdür sıfatını kazandırmayı amaçlamamış, yönetim ve temsil yetkisi devredilen kişileri sorumluluk ve yaptırım açısından ortak hükümlere⁵⁶ tabi tutması sebebiyle onları ortak bir terimle ifade etmeyi amaçlamıştır. Bu sebeple SKSFK m. 2/1;j'nin, TTK hükümleriyle uyumlu olarak "*Spor anonim şirketi yönetim kurulunca spor anonim şirketinin temsili hususunda murahhas üye veya müdür ya da yönetimi hususunda yönetici olarak yetkilendirilen gerçek veya tüzel kişiyi*" şeklinde değiştirilmesi gerekir. Ayrıca spor kulübü yönetim kurulu üyeleri, spor kulübü yöneticisi tanımına dahil edilmişken (SKSFK

⁵⁰ İlhan Ayverdi, *Misalli Büyük Türkçe Sözlük*, Kubbealtı Neşriyatı, 2010, s. 852.

⁵¹ Bkz. Aslan, s. 202 dnt.

⁵² Hüküm şu şekildeydi: "*Esas mukavele ile temsil salahiyetinin ve idare işlerinin hepsini veya bazılarını idare meclisi azası olan murahhaslara veya pay sahibi olmaları zaruri bulunmayan müdürlere bırakabilmek için umumi heyete veya idare meclisine salahiyet verilebilir. Bu gibi kayıtlar bulunmadığı takdirde 317 nci madde hükmü tatbik olunur.*"

⁵³ Bu yönde açıklamalar içeren bir karar olarak bkz. Yargıtay 11. HD. E. 2004/15369, K. 2005/12681, T. 22.12.2005, <www.corpus.com.tr>, Erişim Tarihi 3 Kasım 2022.

⁵⁴ *Veziroğlu*, s. 51-52.

⁵⁵ Aslan, s. 202.

⁵⁶ Bkz. SKSFK m. 20/13 ve SKSFK m. 47/1.

m. 2/1;k); spor anonim şirketi yönetim kurulu üyeleri, spor anonim şirketi yöneticisi tanımına dahil edilmemiştir. *Veziroğlu* bu durumu itinasızlıkla açıklamakta ve yönetim kurulu üyelerinin zaten spor anonim şirketi yöneticisi kabul edildiğini belirtmektedir⁵⁷. Kanunun hükümlerini dilediği gibi şekillendirme yetkisi bulunan kanun koyucu, spor anonim şirketi yöneticisi tanımını tercihen yönetim ve temsil yetkisinin devrini esas alarak yapmıştır⁵⁸. Bu sebeple murahhaslar⁵⁹ ve yönetim yetkisi devredilenler dışındaki yönetim kurulu üyeleri, SKSFK açısından spor anonim şirketi yöneticisi kabul edilmez. Düzenlemeyle uyumlu olarak SKSFK m. 20/13'te ve SKSFK m. 47/1'de de spor anonim şirketi yönetim kurulu üyelerinden ve yöneticilerinden ayrı ayrı bahsedilmiştir⁶⁰.

IV. İFADE TERCİHİ

A. İfadelerin Eksikliği

Geçiş hükümleri, önceki dönemle yeni dönem arasındaki değişim sürecinin ne şekilde gerçekleşeceğini gösterir⁶¹. SKSFK'de hem dönemi hem önceki dönemi ilgilendiren konularda düzenleme yapıldığından hükümlerin hangi dönemde kurulan sülheleri ilgilendirdiği açıkça ortaya konulmalıdır. SKSFK'de bu konuda bazı eksiklikler bulunmaktadır. Önceki dönemde kurulu spor faaliyeti yürüten anonim şirketlerini (SKSFK geçici m. 1/6, SKSFK m. geçici m. 4/2) ve gençlik ve spor kulüplerini (SKSFK geçici m. 1/3) ilgilendiren geçiş hükümlerinde bu husus açıkça ifade edilmiştir. Ancak spor kulüplerini ve üst kuruluşları (SKSFK geçici m. 1/5, SKSFK geçici m. 4/1) ve kamu kurum ve kuruluşları bünyesinde kurulan ve spor faaliyetinde bulunan ancak tüzel kişiliği bulunmayan müessese kulüplerini (SKSFK m. geçici m. 1/4, SKSFK geçici m. 4/1) ilgilendiren geçiş hükümlerinde, bunların önceki dönemde kurulduğuna işaret edilmemiştir. Geçiş hükümlerinde yer alması

⁵⁷ *Veziroğlu*, s. 52

⁵⁸ Spor anonim şirketi yöneticisi kavramının, anonim şirket yöneticisi için TTK'de benimsenen ve temsilcileri de içeren geniş anlamla eş olarak kullanıldığı yönünde bkz. *Aslan*, s. 202-203.

⁵⁹ *Aslan*, s. 202.

⁶⁰ Hukuki sorumluluğa ilişkin TTK m. 553/1'de de anonim şirket yönetim kurulu üyeleri ve yöneticileri ayrı ayrı ifade edilmiştir.

⁶¹ *Mevzuat Yönetmeliği* m. 16/3'te, geçiş hükümleriyle ilgili şu hüküm yer almaktadır: “*Yeni mevzuat metni ile getirilen düzenleme uygulanmaya başlayınca veya yürürlüğe girinceye kadar geçecek süre içinde yapılacak işlem ve düzenlemeler ya da uyulacak ilke ve kurallar ile daha önceki düzenlemelerden doğan hakların korunmasına ilişkin hususlar ve benzeri geçiş hükümleri geçici maddelerle düzenlenir. Geçici maddeler de ayrıca numaralandırılır.*”.

sebebiyle düzenlemelerin önceki dönemde kurulan süjeleri ilgilendirdiği anlaşılsa da bunun diğer sjelerle ilgili düzenlemelerde olduğu gibi açıkça ortaya konulması gerekir.

Spor kulüplerinin genel kurul, yönetim kurulu ve denetim kurulunun oluşumu, toplanması, görev ve yetkileri, tutulacak defterler ile kararları hakkında Türk Medeni Kanunu (TMK) ve DK'nin "*ilgili hükümlerinin*" uygulanacağı SKSFK m. 7/1'de ngrlmřtr⁶². İlgili hükümlerin hangi hükümler olduğu konusunda belirsizlik bulunmaktadır. Çünkü TMK'de spor kulüpleriyle ilgili herhangi bir hüküm bulunmamaktadır. Derneklerin, spor kulübü ve gençlik ve spor kulübü statüsüne ilişkin DK m. 14 hükmü ise SKSFK m. 58/2 ile yürürlükten kaldırılmıştır. SKSFK m. 7/1'de, ayrıca DK'ye atıf yapılması ve anılan konularda dernekler hakkında hükümler öngörülmesi sebebiyle ilgili hükümlerden kastedilenin dernek hükümleri olduğu anlaşılsa da bunun açıkça ifade edilmesi gerekir. Benzer şekilde SKSFK'de hüküm bulunmayan hallerde spor kulüplerine TMK ve DK, spor anonim şirketlerine ise TTK hükümlerinin uygulanacağı öngörülmüştür (SKSFK m. 25). Bu hükümde de anılan kanunların derneklere ve anonim şirketlere ilişkin hükümlerine işaret edilmesi gerekir.

Üst kuruluşun genel kurul, yönetim kurulu ve denetim kurulunun oluşumu, toplanması, görev ve yetkileri, tutulacak defterler ile kararları hakkında TMK ve DK hükümleri uygulanır (SKSFK m. 12/8). Uygulanacak hükümlerin dernek hükümleri mi derneklerin üst kuruluşu olan federasyon ve konfederasyon hükümleri mi olduğu sorusu akla gelmektedir. Çünkü nceki dönemde de spor kulüplerinin üst örgütlenme şekli federasyon ve konfederasyonlar olarak üst kuruluştu. Anılan konularda, TMK ve DK'de dernekler hakkında düzenleme yapılrsa da bu kanunların derneklere ilişkin hükümlerinin uygulanacağının belirtilmesi gerekir. Alternatif olarak üst kuruluşlara ilişkin hükümlerin uygulanacağı da öngörülebilir. Çünkü bu

---

⁶² SKSFK'de, DK'den sıklıkla faydalanılması ve bazı yerlerde ona doğrudan atıf yapılması gözetildiğinde dernek tüzel kişisine çok benzeyen spor kulübünün yeni bir tüzel kişilik olarak yaratılmasının yerinde olup olmadığı noktasında tartışmalar doğabileceği yönünde bkz. Murat Develioğlu, "7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu erevesindeki Spor Kulüplerinin Hukuki Yapısı ve Menajerlik Sözleşmeleri", Hatice zdemir Kocasakal (Ed.), *Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi*, Legal Yayıncılık, 2022, <www.legal.com.tr>, Erişim Tarihi 28 Ekim 2022, s. 7.

konulardaki dernek hükümleri TMK m. 98/2⁶³ ve DK m. 36⁶⁴ uyarınca üst kuruluşlara doğrudan uygulanır.

Spor kulüplerinin ve bağlı spor anonim şirketlerinin genel kurul dışındaki kurullarındaki üyeliklerin sona ermesi konusunda SKSFK m. 5/5'te bazı hak mahrumiyeti cezalarından, bazı kurullardan ve spor federasyonlarının bağlı olduğu uluslararası kuruluşlardan bahsedilmiş ancak cezalar, kararların kesinleşmesiyle ilgili kısımda yalnızca kurullarla ilişkilendirilmiştir⁶⁵. Hükümün cezalarla ve cezalara hükmedeceklerle ilgili kısmının kaleme alınış biçimi, kararların kesinleşmesiyle ilgili kısımda uluslararası kuruluşlardan da bahsedilmesini gerektirdiğinden; bu kısmının "(...) haklarındaki kurul veya uluslararası kuruluş kararının kesinleştiği tarihte (...)" şeklinde değiştirilmesi gerekir.

Spor kulüplerine ve spor anonim şirketlerine ait bazı nitelikteki gelir ve alacakların devri konusunda SKSFK m. 20/4'te düzenleme yapılmıştır. Hükümde, üye sayısı on binden fazla olan spor kulüplerinin genel kurulları için özel bir toplantı yeter sayısı öngörülmeyip "(...) üyelerin, (...) katılacağı genel kurulda, spor kulüplerinde toplantıya katılanların en az dörtte üçünün, (...) olumlu oyu ile devredilebilir (...)" şeklinde düzenlemeye gidilmesi sebebiyle genel kurula katılan tek üyenin olumlu oyuyla dahi gelir ve alacakların devri yönünde karar alınabilir. Gelir ve alacakların bu şekilde kolayca devredilebilmesi, üye sayısı on binden fazla olan spor kulüplerinin malvarlığını tehlikeye atmaktadır. Kanun koyucunun genel olarak ideal bir mali düzen oluşturma amacında olduğu açıkken bu şekilde bir düzenlemenin neden yapıldığı anlaşılmamaktadır. Ancak bu konuda birtakım yorumlar yapılabilir. Spor anonim şirketlerinde sermayeyi temsil eden payların sahiplerinde ve temsilcilerinde olduğu gibi "üçte bir" oranı, bu spor kulüplerinin üyeleri

⁶³ TMK m. 98/2 şu şekildedir: "Federasyon ve konfederasyonlara ilişkin diğer hususlar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanır."

⁶⁴ DK m. 36 şu şekildedir: "Bu Kanun hükümleri; derneklerin şubeleri, dernek ve vakıfların üst kuruluşları, merkezleri yurt dışında bulunan dernekler, vakıflar ve diğer kâr amacı gütmeyen kuruluşların Türkiye'deki şube veya temsilcilikleri ile Türkiye'de faaliyette veya iş birliğinde bulunma izinleri hakkında da ceza hükümleri ile birlikte uygulanır. Bu Kanunda hüküm bulunmayan hâllerde Türk Medenî Kanunu hükümleri uygulanır."

⁶⁵ Süreli ve sürekli hak mahrumiyeti kararları açısından ayırım yapılmadığından kesinleşen tüm hak mahrumiyeti kararları, SKSFK'de öngörülen şartlar dahilinde görevi sona erdirir ve seçilme engeli yaratır. Ancak Spor Disiplin Yönetmeliği m. 57 ve Futbol Disiplin Talimatı m. 82'de olduğu gibi idari tedbir niteliğindeki verilen hak mahrumiyeti kararları ise bu sonuçları doğurmaz. Çünkü bu kararlar, belirli şartlar altında kesin bir ceza hükmü tesis edilene kadar uygulanan geçici yaptırımları konu alır.

açısından toplantı yeter sayısı olarak belirlenmek istenmiş olabilir⁶⁶. Ancak hükmün bu spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri açısından virgülle ayrılması ve açıklanan orandan sonra anonim şirketlerle ilgili olarak pay sahiplerinden ve temsilcilerinden bahsedilmesi bu ihtimali ortadan kaldırmıştır. Bu sebeple SKSFK m. 20/4'te sayılan nitelikteki alacakların devrinde, üye sayısı on binden fazla olan spor kulüplerinin genel kurulları için toplantı yeter sayısının kanunun amacına uygun olarak belirlenmesi gerekir. Ayrıca SKSFK m. 20/4'te üye sayısı on bin olan spor kulüplerinin genel kurulları için toplantı yeter sayısı ile ilgili bir düzenleme de yapılmamıştır. Bu konuda özel bir düzenleme yapılmadıkça SKSFK m. 7/1 gereği dernek genel kurul toplantılarına ilişkin TMK m. 78/2 hükmü uygulama alanı bulur⁶⁷.

B. İfadelerin Gerekliliği

Spor kulüplerinin ve bağlı spor anonim şirketlerinin genel kurul dışındaki kurul üyeliklerinin sona ermesi konusunda SKSFK m. 5/4'te hapis cezalarından ve suçlardan bahsedilmiş, bu yöndeki kararlar “mahkeme” ve “ilgili kurul” ile ilişkilendirilmiştir. Hükmün, mahkûmiyet kararlarının görevi sona erdirmesiyle ilgili olması sebebiyle kararların sadece mahkemelerle ilişkilendirilmesi gerekir. Bu konuda mahkeme dışında herhangi bir kurulun karar vermesi söz konusu olamayacağından ilgili kurul ifadesi hükümden çıkarılmalıdır. Spor anonim şirketlerinin genel kurul dışındaki kurul üyeliklerinin sona ermesi konusunda Tescil Yönetmeliği m. 19/1 ve Spor Anonim Şirketlerinin Esas Sözleşmesinin Asgari İçeriği, Ortaklık Yapısı, Pay Sahipliği, Sermayesi ve Organlarına İlişkin Usul ve Esaslar Tebliği (SAŞ Tebliği) m. 9/4'te de aynı içerikte düzenleme yapılmış ve isabetli olarak sadece mahkeme kararından bahsedilmiştir.

Spor anonim şirketi statüsü tescili başvurusunda “mevzuata aykırılık”

⁶⁶ SKSFK m. 20/4'ün ilgili kısmı şu şekildedir: “(...) gelir ve alacaklarını üye sayısı on binden az olan spor kulüplerinde en az üye tam sayısının salt çoğunluğunun, üye sayısı on binden fazla olan spor kulüplerinde üyelerin, spor anonim şirketlerinde ise sermayenin en az üçte birini oluşturan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin katılacağı genel kurulda, spor kulüplerinde toplantıya katılanların en az dörtte üçünün, spor anonim şirketlerinde ise toplantıya katılan pay sahiplerinin veya temsilcilerinin sahip oldukları sermayenin en az dörtte üçünü oluşturan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin olumlu oyu ile devredebilir (...)”.

⁶⁷ TMK m. 78/2 şu şekildedir: “Genel kurul, katılma hakkı bulunan üyelerin salt çoğunluğunun, tüzük değişikliği ve derneğin feshi hâllerinde üçte ikisinin katılımıyla toplanır; çoğunluğun sağlanamaması sebebiyle toplantının ertelenmesi durumunda ikinci toplantıda çoğunluk aranmaz. Ancak, bu toplantıya katılan üye sayısı, yönetim ve denetim kurulları üye tam sayısının iki katından az olamaz.”.

veya “noksanlık” varsa anonim şirketten bunların otuz gün içerisinde giderilmesi yazılı olarak istenir. Bu süre içinde bu aykırılık veya noksanlığın giderilmemesi hâlinde başvuru reddedilir. Başvuruda mevzuata aykırılık veya noksanlık bulunmaz ya da bu aykırılık veya noksanlık giderilmiş olursa şirket spor anonim şirketi siciline tescil edilir. SKSFK m.14/2’de yer alan bu düzenlemelerde mevzuata aykırılığın yanısıra noksanlık ifadesi kullanılmıştır. Spor kulübü kuruluş başvurusu ve tesciliyle ilgili olarak SKSFK m. 3/3 ve SKSFK m. 3/4’te de bu ifadeler kullanılmıştır. Başvurudaki herhangi bir noksanlık onun zaten mevzuata uygun olmadığı, aykırı olduğu anlamına geldiğinden; noksanlıktan, noksanlığın bulunmamasından ve giderilmesinden ayrıca bahsedilmesine gerek yoktur. Bu sebeple açıklanan ifadeler çıkarılarak hükümler daha sade hale getirilebilir.

Bazı tartışmaları beraberinde getirecek şekilde kaleme alınan “*Davanın ihbarı ve ferî müdahale*” başlıklı SKSFK m. 22/3 hükmü “*Spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinde ibra kararı; davacı, Bakanlık ve ilgili spor federasyonunun bu madde kapsamında sahip olduğu dava ve ferî müdahale hakkını ortadan kaldırmaz.*” şeklindedir. Hükmün, haklar ve ibra kararı karşısında hakları korunan süjeler arasında bir ayırım yapılmadan kaleme alınması kanun yapma tekniği açısından yerinde olmamıştır. Çünkü hükme göre SKSFK m. 22’de hem dava hem fer’î müdahale hakkı tanınmış olması gerekirken⁶⁸ tanınmış bir dava hakkı yoktur⁶⁹. Bu sebeple kastedilenin, SKSFK m. 22/1’de işaret edilen TTK m. 549-557 ve SKSFK m. 20’ye dayanan davalar olduğu kabul edilmelidir⁷⁰. Yani sahip olduğuna işaret edilen hak, GSB ve ilgili spor federasyonunun fer’î müdahale hakkıdır⁷¹. Ayrıca hükmün kaleme alınmış şekli sebebiyle GSB ve ilgili spor federasyonuna SKSFK m. 22/1’de sayılan davaları açma hakkı tanındığı yönünde katılamayacağımız bir yorum ortaya çıkabilir⁷². Diğer yandan ibra kararı karşısında davacıların dava hakkı

⁶⁸ Fer’î müdahalenin; uyuşmazlığın daha iyi izah edilmesi, başka davaların açılmasını önleyip yargıdaki iş yükünü azaltarak lüzumsuz masrafların yapılmaması, çelişkili hükümlere mahal verilmemesi, davanın daha kısa sürede neticelenmesi, yanında yer alınan tarafın korunması gibi amaçlara hizmet ettiği yönünde açıklamalar için bkz. Hakan Pekcanitez / Nedim Meriç, *Medenî Usûl Hukukunda Fer’î Müdahale*, 2. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2020, s. 26-32.

⁶⁹ Aslan, s. 216; Veziroğlu, s. 66.

⁷⁰ Bu yönde bkz. Aslan, s. 216.

⁷¹ Bu konudaki açıklamalar için bkz. Veziroğlu, s. 66.

⁷² Bu yönde izlenim yaratan hükmün dava ve fer’î müdahale hakkı açısından bir anlamının bulunmadığı yönünde bkz. Veziroğlu, s. 66; SKSFK m. 22/3’te yer alan belirsizliğe değinerek ibra kararının dava hakkı üzerindeki etkisi açısından TTK düzenlemelerinden ayrılan bir

korunuyorsa derdest dava koşulu sebebiyle GSB ve ilgili spor federasyonun fer'î müdahale hakkı da korunur⁷³. Yani imkân bakımından fer'î müdahale hakkı, dava hakkını takip ettiğinden ibra kararına karşı sadece dava hakkının korunması yeterlidir⁷⁴. Açıklanan sebeplerle SKSFK m. 22/3 hükmü “*Spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinde ibra kararı, 6102 sayılı Kanunun 549 uncu ilâ 557 nci maddeleri ile bu Kanunun 20 nci maddesi kapsamındaki dava hakkını ortadan kaldırmaz.*” şeklinde değiştirilerek daha belirli ve sade hale getirilebilir.

Spor anonim şirketi başkanı ifadesine SKSFK m. 20/13'te ve SKSFK m. 47/1'de rastlanmaktadır. Anonim şirket örgütlenmesinde yeri olmayan bu ifade hakkında SKSFK'de ayrı bir tanım da yapılmamıştır. Öğretide *Veziroğlu* bu kişinin yönetim kurulu başkanı olarak kabul edilmesi gerektiğini ifade etmektedir⁷⁵. *Aslan* da bu kişiyi spor anonim şirketi yönetim kurulu başkanı olarak ele alıp ifadede bu yönde değişiklik önermekte ve başkanın zaten yönetim kurulu üyesi olması sebebiyle başkan ifadesine ihtiyaç olup olmadığının sorgulanabileceğini, yönetim kurulu başkanının uygulamadaki öneminden dolayı vurgulama amacıyla bu kullanımın tercih edilmiş olabileceğini dile getirmektedir⁷⁶. Anılan hükümlerde yönetim kurulu üyelerinin de ayrıca ifade edilmesi ve yönetim kurulu başkanının zaten yönetim kurulunun bir üyesi olması sebebiyle bu ifadenin kullanılmasına gerek yoktur⁷⁷. Hiçbir katkısı ve özel anlamı bulunmayan bu ifade çıkarılarak ilgili hükümler sade hale getirilebilir.

C. İfadelerin Uyumluluğu

Spor anonim şirketlerinde SKSFK m. 20/4'te sayılan nitelikteki gelir ve

---

değişikliğe gidilmediği yönünde bkz. *Aslan*, s. 216.

⁷³ Genel olarak fer'î müdahalenin şartları derdest bir davanın varlığı ve tahkikatın sona ermemiş olması, müdahale talebinde bulunanın davanın tarafı olmaması, hukuki yararının bulunması, taraf ve dava ehliyetini haiz olması olarak sayılmaktadır. Bkz. *Murat Atalı / İbrahim Ermenek / Ersin Erdoğan, Medeni Usûl Hukuku*, 4. Baskı, Yetkin Yayınları, 2021, s. 265-266; bazı hallerde teminat gösterme yükümlülüğü de bulunmaktadır. Bkz. *Pekcanitez / Meriç*, s. 200-209.

⁷⁴ İbra kararı karşısında dava hakkı korunsu dahi davacı, dava açıp açmama konusunda serbesttir. Davacının dava hakkını kullanmadığı hallerde fer'î müdahaleden de bahsedilemez.

⁷⁵ *Veziroğlu*, s. 53 dpnt.

⁷⁶ *Aslan*, s. 209.

⁷⁷ Ayrıca anonim şirketlerde yönetim kurulu tek kişiden oluşuyorsa yönetim kurulu başkanı ve yönetim kurulu başkan vekili seçilmez. Bkz. *Metin Kıratlı, Yönetim Kurulu Başkanı*, Yetkin Yayınları, 2021, s. 24.

alacaklar, sermayenin en az üçte birini oluşturan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin katılacağı genel kurulda; toplantıya katılan pay sahiplerinin veya temsilcilerinin sahip oldukları sermayenin en az dörtte üçünü oluşturan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin olumlu oyuyla devredilir. SKSFK m. 20/4'te yer alan ve karar yeter sayısına esas alınacak payların aidiyetine işaret eden *“temsilcilerinin sahip oldukları”* şeklindeki ifade yerinde değildir. Çünkü temsilci, temsil görevi kapsamındaki payın sahibi olmadığı gibi paydan doğan hakları kendi adına ve hesabına da kullanmaz⁷⁸. Yani temsilci ve payın aidiyeti konusunda kullanılan ifade temsil göreviyle uyumlu değildir. Bu sebeple SKSFK m. 20/4'ün ilgili kısmının *“(…) gelir ve alacaklarını üye sayısı on binden az olan spor kulüplerinde üye tam sayısının en az salt çoğunluğunun, üye sayısı on binden fazla olan spor kulüplerinde ise üye tam sayısının en az (...) katıldığı genel kurulda, toplantıya katılanların en az dörtte üçünün olumlu oyuyla devredilebilir. Bu gelir ve alacaklar spor anonim şirketlerinde sermayenin en az üçte birinin temsil edildiği genel kurulda, temsil edilen sermayenin en az dörtte üçünü oluşturan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin olumlu oyuyla devredilebilir.”* şeklinde değiştirilmesi önerilebilir. Temsilciler açısından aynı gerekçeyle birleşme ve mal devri sözleşmeleri hakkındaki SKSFK m. 8/6'nın da *“Birleşme ve mal varlığının devri sözleşmeleri yazılı şekilde yapılır ve birleşme veya mal varlığı devrine katılan spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin yönetim kurulları tarafından imzalanır. Bu sözleşmeler ayrıca spor kulüplerinde üyelerin en az dörtte üçünün temsil edildiği genel kurulda, toplantıya katılanların salt çoğunluğunun; spor anonim şirketlerinde sermayenin en az dörtte üçünün temsil edildiği genel kurulda, temsil edilen sermayenin salt çoğunluğunu oluşturan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin olumlu oyuyla onaylanır.”* şeklinde değiştirilmesi önerilebilir. Böylelikle bu hükümler, TTK hükümleriyle uyumlu hale getirilmiş olur.

Federasyon başkanı ifadesine SKSFK hükümlerinde sıkça rastlanmaktadır⁷⁹. Hükümler, konu bakımından incelendiğinde bu ifadenin spor federasyonu yönetim kurulu başkanı için kullanıldığı anlaşılmaktadır⁸⁰.

⁷⁸ TTK m. 425 şu şekildedir: *“Pay sahibi, paylarından doğan haklarını kullanmak için, genel kurula kendisi katılabileceği gibi, pay sahibi olan veya olmayan bir kişiyi de temsilcisi olarak genel kurula yollayabilir. Temsilcinin pay sahibi olmasını öngören esas sözleşme hükmü geçersizdir.”*

⁷⁹ Örnek hükümler olarak bkz. SKSFK m. 28/4;a, SKSFK m. 28/5;c, SKSFK m. 28/8, SKSFK m. 29/2; SKSFK geçici m. 1/8.

⁸⁰ SKSFK m. 31/2'de spor federasyonu yönetim kurulu üyelerinin genel kurul tarafından

Spor federasyonu yönetim kurulu başkanı için spor federasyonu başkanı ifadesinin kullanıldığı hükümler de bulunmaktadır⁸¹. Federasyon başkanı ifadesi, spor federasyonu yönetim kurulu başkanının yanısıra üst kuruluş türü olan federasyonun yönetim kurulu başkanı olarak anlaşılabilir. Yani bu kullanımlar SKSFK'de belirsizliğe ve uyumsuzluğa sebep olmaktadır. Bu sebeple federasyon başkanı ve spor federasyonu başkanı ifadeleri yerine “*spor federasyonu yönetim kurulu başkanı*” ifadesi kullanılarak düzenlemeler daha belirli ve uyumlu hale getirilebilir.

Spor kulüplerinin kuruluş tescili spor kulüpleri siciline (SKSFK m. 3/4), spor anonim şirketlerinin statü tescili spor anonim şirketi siciline (SKSFK m. 14/2) yapılır. Tescil edilecek sùjeler açısından spor kulüpleri sicilinde çoğul, spor anonim şirketi sicilinde tekil⁸² bir ifade kullanılması uyumsuzluk yaratmıştır. Siciller adlandırılırken çoğul ifadelerin kullanılmasına gerek yoktur. Diğer resmi sicillerde de genellikle tekil ifadenin tercih edildiği görülmektedir⁸³. Bu sebeple spor kulüpleri sicili yerine spor kulübü sicili ifadesi kullanılarak sicillerle ilgili ifadeler arasında uyum sağlanabilir.

V. TÜZEL KİŞİLİKLERE İLİŞKİN SORUNLAR

Üst kuruluşların amacının ne olduğu konusunda SKSFK'de düzenleme yapılmamıştır. SKSFK teklifinde “*Spor kulüpleri veya spor anonim şirketleri kaynak ve güçlerini birleştirmek, yardımlaşmak, ortaklaşa kullanabilecekleri spor merkezi, saha ve tesisleri kurmak ve kullanmak amacıyla (...)*” şeklinde devam eden 12'nci maddenin, üst kuruluşların amacını ortaya koyarak başlayan birinci fıkrası değişikliğe uğramış ve mevcut haliyle kabul edilmiştir⁸⁴. Böylece SKSFK ile amacı belirli olmayan tüzel kişi türleri yaratılmıştır⁸⁵.

---

seçilen “*federasyon başkanı*” dâhil on bir asıl ve on bir yedek üyeden oluştuğu ifade edilmiştir. Ayrıca SKSFK m. 34'ün başlığı da “*Federasyon başkanı, yönetim, denetim ve disiplin kurulu üyelerinde aranacak genel şartlar*” şeklindedir.

⁸¹ Bkz. SKSFK m. 43/2;ç ve SKSFK m. 47/3.

⁸² Tescil Yönetmeliği m. 37/1;b'de ise spor anonim şirketlerinin statü tescillerinin gerçekleştirileceği sicilden “*spor anonim şirketleri sicili*” olarak bahsedilmiştir.

⁸³ Örneğin ticaret sicili (TTK m. 24 vd.), tapu sicili (TMK m. 997 vd.), kişisel durum sicili (TMK m. 36 vd.).

⁸⁴ Ayanoğlu, s. 93

⁸⁵ Açıklamalar için bkz. Ayanoğlu, s. 93; üst kuruluş kavramının özellikle amatör ve mevcut olan federasyonların ve konfederasyonların faaliyetlerini sürdürebilmesi amacıyla getirildiğinin söylenebileceği yönündeki görüş için bkz. Hakkı Mert Doğu, *61 Soruda Spor Hukuku*, Güncellenmiş ve Gözden Geçirilmiş 2. Baskı, Adalet Yayınevi, 2023, s. 83.

Çelişkili şekilde SKSFK m. 12/7’de ise üst kuruluşların amacı dışında faaliyet yürütemeyeceği düzenlenmiştir⁸⁶. Tescil Yönetmeliği m. 7/1;c’ye göre spor kulübünün amacı tüzükte yer alması gereken zorunlu konulardandır. Bu hüküm üst kuruluş tüzüğünün zorunlu içeriği hakkında da kıyasen uygulanır (Tescil Yönetmeliği m. 32). Üst kuruluşların amacı belirli olmadığından, hükmün kıyasen uygulanması amaç belirsizliğini ortadan kaldırmaz. Yani kıyas sadece üst kuruluşun tüzüğünde amacının yer alması gerektiğini ortaya koyar. Bununla beraber amaçlarının belirlenmemesi sebebiyle üst kuruluşlara amaç serbestisi tanındığı sonucuna da varılamaz. Federasyonların kurucuları olarak spor kulüplerinin ve spor anonim şirketlerinin amacının spor faaliyetlerinde bulunmak olduğu ve konfederasyonların federasyonlar tarafından kurulduğu göz önünde bulundurulduğunda üst kuruluşların amaçlarının spor faaliyetleriyle bağlantılı olması beklenir. Sürekli amaç tüzel kişiliğin zorunlu unsuru olması⁸⁷ sebebiyle federasyon ve konfederasyonun amaçlarını ayrı ayrı ortaya koyan düzenleme yapılması gerekir. Önceki dönemde kurulan üst kuruluşlar açısından farklı bir değerlendirme yapılabilir. Çünkü bu üst kuruluşlar belirli bir amacı gerçekleştirmek üzere kurulduğundan⁸⁸ ve üst kuruluşların amacı tüzüklerinde açıkça yer aldığından⁸⁹ amaç belirsizliği söz konusu değildir.

Spor federasyonlarının izni olmadan onlara ait görev ve yetkilerin üst kuruluşlar tarafından doğrudan veya dolaylı şekilde kullanılamayacağı SKSFK m. 12/7’nin ikinci cümlesinde açıkça düzenlenmiştir⁹⁰. Düzenlemeden, temel

⁸⁶ Aynı şekilde bkz. Tescil Yönetmeliği m. 34/1.

⁸⁷ Mustafa Kemal Oğuzman, Özer Seliçi, Saibe Oktay-Özdemir, *Kişiler Hukuku (Gerçek ve Tüzel Kişiler)*, Gözden Geçirilmiş ve Yenilenmiş 21. Baskı, Filiz Kitabevi, 2022, s. 295; Dural / Öğüz, s. 215-216; Mustafa Erdem Can, *Özel Hukukta Tüzel Kişiler*, 1. Baskı, Ankara Basım Ofset LŞ., 2017, s. 19-20.

⁸⁸ Önceki dönemde kurulan üst kuruluşların amaçlarını ortaya koyan Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Gençlik ve Spor Kulüpleri Yönetmeliği mülga m. 21/1 şu şekildeydi: “*Kulüpler; kaynak ve güçlerini birleştirmek, yardımlaşmak, ortak kullanabilecekleri mekan, araç ve gereçlere sahip olmak, saha ve tesisler kurmak ve kullanmak, eğitim olanakları sağlamak amacıyla federasyon, federasyonlar da konfederasyon kurabilirler.*”.

⁸⁹ Örneğin Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonu’nun amacı “*Ülkemizde spor kulüplerinin üst kuruluşu olarak illerde kurulup faaliyet gösteren Amatör Spor Kulüpleri Federasyonlarını bir çatı altında toplayarak amatör spor kulüplerinin, amatör sporcuların ve spor paydaşlarının bütünleşmesini, güçlenmesini ve gelişmesini sağlayarak ulusal ve uluslararası faaliyetlerde bulunmak.*” şeklinde ortaya konulmuştur. Bkz. Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonu Tüzüğü m. 3, <<https://www.taskk.org.tr/taskk-tuzugu-205453-sayfasi>>, Erişim Tarihi 30 Aralık 2023.

⁹⁰ Görev ve yetkiyle ilgili olarak SKSFK m. 2’nin gerekçesi şu şekildedir: “*(...) federasyon*

amacı spor dalıyla ilgili faaliyetlerin yürütülmesi olan spor federasyonlarının görev ve yetkilerinin üst kuruluşlara devredilebileceği anlaşılmaktadır⁹¹. Herhangi bir sınırlama öngörülmediğinden görev ve yetkilerin tamamı veya bir kısmı, belirli veya belirsiz süreli şekilde bir veya birden fazla üst kuruluşa devredilebilir⁹². Öğretide *Özkan* görev ve yetki devrinin objektif ölçütlere dayanmayan, haksız rekabet teşkil edecek özellikte bir takdir yetkisi barındırdığını ifade etmektedir⁹³. Gerçekten görev ve yetki devri konusunda yeterli ve belirgin düzenlemeler yapılmaması ciddi sorunlar yaratabilir. Örneğin X spor federasyonu, kendisine bağlı spor dalında faaliyette bulunan spor kulüplerini ve spor anonim şirketlerini sportif yönden denetleme görev ve yetkisini (SKSFK m. 38/1;h), amatör spor dallarında faaliyet gösteren on beş spor kulübünün kurduğu Y federasyonuna devredebilir. Y federasyonu ise kurucuları dışındaki veya farklı illerde faaliyet gösteren spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin denetiminde objektif esaslara göre hareket etmeyebilir. Bu şekilde bir uygulama, spor dallarında gerek kişi gerek faaliyet yeri bakımından gruplaşmayı ve ayrışmayı beraberinde getirebilir. Kanunda bir sınırlama yapılmaması sebebiyle tüm spor federasyonlarının görev ve yetkileri aynı üst kuruluşa da devredilebilir. Bu durumda tüm spor federasyonlarının görev ve yetkilerinin tek merkezde toplandığı bir yapı ortaya çıkabilir. Tüm görev ve yetkilerin üst kuruluşlara devredildiği hallerde spor federasyonları, herhangi bir fonksiyonu bulunmayan içi boş yapılar haline gelir. Açıklanan sebeplerle SKSFK'de spor federasyonlarının görev ve yetkilerinin üst kuruluşlara devredilmesi konusunda yeterli ve belirgin düzenlemeler yapılması gerekir.

VI. SPOR DALLARININ TESCİLİ

Spor kulüplerinin “*spor dalı tescilinin*” yapılması, başvuru şekli ve gerekli belgelere ilişkin usul ve esaslar hakkındaki⁹⁴ alt düzenlemeler “*spor*

---

ve konfederasyonların kanunla veya kanunun verdiği yetkiye dayanarak idari bir işlemle kurulan “spor federasyonları” gibi düzenleyici ve denetleyici herhangi bir görev ve yetkileri bulunmamaktadır.”.

⁹¹ Orkun Özkan, “7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'na İlişkin Fenerbahçe Spor Kulübü'nün Değerlendirmeleri”, Hatice Özdemir Kocasakal (Ed.), *Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi*, Legal Yayıncılık, 2022, <www.legal.com.tr>, Erişim Tarihi 30 Ekim 2022, s. 157.

⁹² Üst kuruluşların, spor federasyonlarından ayrı bir federasyon gibi ortaya çıktığı yönünde bkz. Doğu, s. 83.

⁹³ Özkan, O., s. 157.

⁹⁴ SKSFK m. 4/2 uyarınca düzenlenecek talimatın kapsamı, bazı konular sayılarak belirtilmişse

federasyonları” tarafından “*talimatla*” yapılır (SKSFK m. 4/2). İlgili spor federasyonunun yetkisine bırakılmasına ve talimatla düzenleneceği öngörülmesine rağmen GSB tarafından Tescil Yönetmeliği m. 8’de, spor dalı tescili konusunda çeşitli düzenlemeler yapılmıştır⁹⁵. Bu uygulamanın kanuni dayanağı bulunmadığından Tescil Yönetmeliği’nin dayanaklarını ortaya koyan üçüncü maddesinde SKSFK’nin bu konuyla ilgili bir hükmüne değinilememiştir. Spor kulüpleri açısından GSB’ye yönetmelikle düzenleme yapma yetkisi verilen tescil, spor dalı tescili değil kuruluş tescilidir (SKSFK m. 3/6). GSB’nin, kanunun açık hükmüne rağmen bu konuda düzenleme yapmasının altına yatan sebep talimatın yürürlüğe konuluş usulü olabilir. Talimat, spor federasyonu yönetim kurulu tarafından hazırlanır ve GSB’nin onayı üzerine GSB’nin internet sitesinde yayımlanarak yürürlüğe girer (SKSFK m. 2/1;r). SKSFK’de, talimatın hangi esaslara göre değerlendirileceği düzenlenmediğinden Tescil Yönetmeliği’nde spor dalı tescili konusunda düzenlemeler yapılarak değerlendirme ölçütleri ortaya konulmak istenmiş olabilir. Bu ölçütler, spor federasyonlarının talimatları hazırlarken uyması gereken esaslar anlamına gelir. GSB’nin spor kulüplerinin spor dalı tescilleriyle ilgili usul ve esasları belirleme yetkisi bulunmadığından bu uygulamayı desteklemek mümkün değildir. Ancak GSB’nin talimatı onaylama konusunda bir değerlendirme yapması gerektiği de açıktır. Kanaatimizce bu değerlendirme, talimatın mevzuata uygun hazırlanıp hazırlanmadığı konusunda yapılmalıdır. Örneğin bir limited şirketin spor dalı tesciline imkân veren talimat kanuna aykırılık sebebiyle onaylanmamalıdır. Çünkü anonim şirket dışında bir şirket, herhangi bir spor dalında spor faaliyetinde bulunamaz.

Spor anonim şirketlerinin spor dalı tescili, tescil edilecek spor dalıyla ilgili faaliyetleri yürüten spor federasyonu tarafından gerçekleştirilir (SKSFK m. 14/5). Kanun koyucu, SKSFK m. 14/6’da spor anonim şirketlerinde tescile ilişkin usul ve esasların GSB tarafından çıkarılacak “*yönetmelikle*” düzenleneceğini öngörmüştür. SKSFK m. 14’te hem “*spor anonim şirketi statüsü tescili*” hem “*spor dalı tescili*” düzenlendiğinden usul ve esasları belirlenecek tescilin hangisi olduğu sorusu akla gelmektedir. Bu doğrultuda

---

de spor dalı tesciliyle ilgili tüm usul ve esasların spor federasyonları tarafından talimatla düzenleneceği kabul edilmelidir. Spor anonim şirketlerinin spor dalı tescili açısından da “*Tescile ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.*” denilerek konu bir bütün olarak ele alınmıştır (SKSFK m. 14/6).

⁹⁵ Tescil Yönetmeliği m. 8/10’da ise spor dalı tescili hakkında ancak bu yönetmelikte düzenlenmemiş diğer bazı konuların spor federasyonları tarafından talimatla düzenleneceği öngörülmüştür.

tescilin hem spor anonim şirketi statüsü tescili hem spor dalı tescili olduğu yönünde bir yorum yapılabilir. Çünkü kanun koyucu SKSFK m. 14/6'da bu konuda bir ayırım yapmamıştır. Spor anonim şirketi statüsü tescili GSB tarafından yapıldığından, bu tescile ilişkin usul ve esaslarla ilgili alt düzenlemelerin GSB tarafından yapılması yerinde olur. Ancak spor dalı tescili, ilgili spor federasyonu tarafından yapılmasına karşın bu konuda usul ve esaslarla ilgili alt düzenlemeleri yapma yetkisinin GSB'ye verilmesi eleştirilebilir. Başka bir yorum, SKSFK m. 14/6'da işaret edilen tescilin spor anonim şirketi statüsü tescili olduğu yani spor dalı tescilini kapsamadığı şeklinde yapılabilir. Ancak bu yorum, fıkraların konulara göre düzenleniş sırası gözetildiğinde kanunun düşünce düzenine uygun olmaz. Çünkü SKSFK m. 14'ün ilk dört fıkrasında “*spor anonim şirketi statü tescili*”, beşinci fıkrasında “*spor dalı tescili*”, altıncı fıkrasında “*tescile ilişkin alt düzenlemenin yapılması*” konusu işlenmiştir. Bu yorumda altıncı fıkra hükmü, haklı bir gerekçe bulunmadan beşinci fıkra atlanarak sadece ilk dört fıkrayla ilişkilendirilmiş olur. Bu sebeple SKSFK m. 14/6'nın hem spor anonim şirketi statüsü tescilini hem spor dalı tescilini kapsadığı kabul edilmelidir. Bununla beraber spor anonim şirketlerinin spor dalı tescili, spor dalının bağlı olduğu spor federasyonu tarafından yapıldığından, tescille ilgili usul ve esasları belirleyen alt düzenlemeleri yapma yetkisinin de spor dalının bağlı olduğu spor federasyonuna verilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

VII. SPOR FEDERASYONLARI ARASINDA YAPILAN AYRIM

Kanun koyucu, spor federasyonlarıyla ilgili hükümleri oluştururken kuruluş kanunu bulunan ve bulunmayan spor federasyonları arasında ayırım yapmıştır. Bu konuda iki yöntem izlenmiştir. Birinci yöntemde kuruluş kanunu bulunan spor federasyonları, SKSFK'nin 3 ilâ 20'nci maddeleriyle SKSFK m. 42/4 ve SKSFK m. 47/5 hükümleri dışında SKSFK hükümlerine tabi tutulmamıştır (SKSFK m. 1/2). İkinci yöntemde ise bazı hükümler sadece kuruluş kanunu bulunan veya bulunmayan spor federasyonlarında uygulama alanı bulacak şekilde düzenlenmiştir. Spor federasyonları arasında açıklanan şekillerde yapılan ayrımlar gerekçelendirmesi güç sonuçlar doğurmuştur.

Kuruluş kanunu bulunan spor federasyonları açısından SKSFK m. 1/2'de saklı tutulması gereken yani uygulanacak hükümler “*spor federasyonlarıyla*” ilgili hükümlerdir⁹⁶. Zaten spor federasyonlarına uygulanmayan, örneğin spor

---

⁹⁶ Ayrıca bkz. SKSFK m. 46 şu şekildedir: “*Spor federasyonları ile ilgili olarak bu Kanunda hüküm bulunmayan konularda, spor federasyonlarının kendi kuruluş kanunları, 21/5/1986*”

kulüpleriyle ilgili hükümlerin kuruluş kanunu bulunan spor federasyonlarına uygulanmayacak hükümlerin dışında tutulmaması gerekir. Bu durum, kuruluş kanunu bulunan veya bulunmayan spor federasyonlarıyla hiçbir ilgisi olmayan bazı hükümlerin kuruluş kanunu bulunan spor federasyonlarına uygulanacağı anlamına gelir. Örneğin SKSFK m. 1/2’de saklı tutulan spor kulüplerinin organları konusundaki SKSFK m. 5 hükmü, kuruluş kanunu bulunan spor federasyonlarına uygulanır. Halbuki kuruluş kanunu bulunan spor federasyonu olan TFF’nin organları, Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun’da ve bu kanun hükümlerine göre yürürlüğe konulan Türkiye Futbol Federasyonu Statüsü’nde düzenlenmiştir. Bu durum, kanun koyucunun sonraki tarihli genel nitelikte bir kanunla, önceki tarihli özel nitelikte bir kanunda düzenlenen konuda farklı düzenlemeye giderek uygulamayı açıkça değiştirmek istediği şeklinde yorumlanır. Bu sebeple SKSFK m. 1/2 hükmü gözden geçirilmeli ve spor federasyonlarıyla ilgili olmayan hükümler saklı tutulmamalıdır.

Spor federasyonlarına GSB tarafından ayni ve nakdi yardım yapılabileceği ve ihtiyaç duydukları sicile kayıtlı malların satın alınıp onların kullanımına tahsis edilebileceği SKSFK m. 40/2’de düzenlenmiştir⁹⁷. SKSFK m. 1/2’de saklı tutulmadığından bu hüküm kapsamında kuruluş kanunu bulunan spor federasyonlarına ayni veya nakdi yardımda ve mal tahsisinde bulunulamaz. Düzenlemenin amacı spor faaliyetlerinin yürütülmesine kamu kaynaklarından katkı sağlanması olduğuna göre kanaatimizce spor federasyonunun kuruluş kanununun bulunup bulunmaması yapılacak yardım ve tahsislerde bir ölçüt olmamalıdır. Her spor federasyonu, spor dalıyla ilgili faaliyetleri yürütürken kamu kaynaklarından yararlanmada eşit muameleye tabi tutulmalıdır. Bu sebeple SKSFK m. 40/2 hükmü, SKSFK m. 1/2’de saklı tutulmalıdır.

Bir kişi kural olarak üst üste veya aralıklı olarak aynı spor federasyonunda en fazla üç dönem spor federasyonu başkanlığı yapabilir (SKSFK m. 34/3). Bu kuralın istisnası 26.04.2022 tarihinden önce spor federasyonu başkanlığı yapmış olanlar ve bu tarihte spor federasyonu başkanlığı yapanlar açısından görev süreleri dikkate alınmaksızın en fazla üç dönem daha bu görevi üstlenebileceği şeklinde öngörülmüştür (SKSFK geçici m. 1/8). SKSFK m. 34/3 hükmü, SKSFK m. 1/2’de saklı tutulmadığından üç dönem kuralı kuruluş kanunu bulunan spor federasyonlarının başkanları açısından söz konusu

tarihli ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu, 4721 sayılı Kanun ile 5253 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.”.

⁹⁷ Tahsislerle ilgili başka bir hüküm olarak bkz. GSHK ek m. 11/1.

değildir. Hiçbir spor dalı, spor federasyonu ve spor federasyonu başkanlığı diğerlerinden ayrıcalıklı olmadığından SKSFK m. 34/3 hükmü, SKSFK m. 1/2'de saklı tutularak açıklanan ayırım ortadan kaldırılmalıdır.

Spor dalları, GSB tarafından belirlenir ve teknik ve idari açıdan spor federasyonlarına bağlanır. Spor dalının profesyonel olarak belirlenmesine, ilgili spor federasyonunun görüşünü alarak GSB karar verir (SKSFK m. 45/2). Kuruluş kanunu bulunan bir spor federasyonuna bağlı spor dalı profesyonel olarak belirlenirken spor federasyonunun görüşü alınmaz. Çünkü SKSFK m. 45/2 hükmü, SKSFK m. 1/2'de saklı tutulmamıştır. Bir spor dalı profesyonel olarak belirlenirken, bağlı olunan spor federasyonunun kuruluş kanunu bulunmuyorsa görüşünün alınması, bulunuyorsa görüşünün alınmaması gerekçelendirmesi güç bir ayırımdır. Bu sebeple SKSFK m. 45/2 hükmü, SKSFK m. 1/2'de saklı tutularak bu ayırım ortadan kaldırılmalıdır.

İlgili spor federasyonlarına ve GSB'ye, TTK m. 549-557 ve SKSFK m. 20 kapsamında açılan sorumluluk davalarına fer'i müdahil olarak katılma hakkı tanınmıştır (SKSFK m. 22/1). Kanun koyucu tazminatın kime ödeneceği, davanın kim tarafından açılacağı, zararın doğrudan veya dolaylı olduğu konusunda bir ayırım yapmaksızın bu davalara fer'i müdahil olarak katılma hakkı tanımıştır. İlgili spor federasyonu ve GSB, bu davalarda fer'i müdahil sıfatıyla davacı yanında yer alarak davayı kazanmasına yardım eder. Kanun koyucu, ilgili spor federasyonuna ve GSB'ye anılan davalara fer'i müdahil olarak katılma hakkı tanıyarak sorumluların yaptırımı uğraması ve spor kulüpleri, spor anonim şirketleri ve bunlarla bağlantılı menfaat gruplarının uğradığı zararların giderilmesi ihtimalini artırmayı amaçlamaktadır. SKSFK m. 22/1 hükmü, SKSFK m. 1/2'de saklı tutulmadığından, kuruluş kanunu bulunan spor federasyonlarının bu hüküm kapsamında, açıklanan davalara fer'i müdahil olarak katılması mümkün değildir⁹⁸. Kuruluş kanunu bulunmayan spor federasyonları için ise bu mümkündür. Spor federasyonları, farklı spor dallarıyla ilgili faaliyet yürüttüğünden bu durum spor dalları açısından da farklılık yaratmaktadır. Örneğin futbol faaliyetlerinde bulunan X spor anonim şirketi sorumlusuna karşı açılan davaya, kuruluş kanunu bulunan Türkiye Futbol Federasyonu, fer'i müdahil olarak katılamaz. Buna karşın aynı nitelikte bir dava, voleybol faaliyetlerinde bulunan Y spor anonim şirketi sorumlusuna karşı açıldığında kuruluş kanunu bulunmayan Türkiye Voleybol Federasyonu

---

⁹⁸ Kuruluş kanunu bulunan spor federasyonlarının, şartları varsa Hukuk Muhakemeleri Kanunu m. 66 vd. hükümleri uyarınca açıklanan davalara fer'i müdahil olarak katılması gündeme gelebilir.

bu davaya fer’i müdahil olarak katılabilir. Bu durum SKSFK ile Türk sporu üzerinde ulaşılmak istenen hedeflerle bağdaşmamaktadır. Çünkü SKSFK’nin genel gerekçesinde, faaliyet gösterilen spor dalları arasında özellikle “*futbol spor dalının*” mali sorunlar sebebiyle önemli tehlike altında bulunduğu ifade edilmiştir⁹⁹. Özellikle futbol faaliyetlerinde bulunan spor kulüplerinde ve spor anonim şirketlerinde sorumlulara karşı açılan davalara TFF’nin fer’i müdahil olarak katılarak spor kulüplerinin ve spor anonim şirketlerinin zararının giderilmesine ve mali durumlarının iyileştirilmesine katkı sağlaması gerekirken buna imkân verilmemesi yerinde olmamıştır. Bu sebeple SKSFK m. 22/1 hükmü, SKSFK m. 1/2’de saklı tutularak kanunun amacına uygun ve tutarlı bir düzen kurulmalıdır.

Spor kulüplerinde birleşme ve malvarlığı devri konusunda SKSFK m. 8/8’de bazı usul ve esasların, uluslararası federasyonların düzenlemeleri dikkate alınarak ilgili bakanlıkların ve kuruluş kanunu bulunan spor federasyonlarının görüşü alınarak GSB tarafından yönetmelikle düzenleneceği öngörülmüştür¹⁰⁰. Kuruluş kanunu bulunan spor federasyonunun bildireceği görüşün, faaliyet gösterdiği spor dalının bulunduğu duruma uygun ve onun menfaatlerine hizmet edecek şekilde olması beklenir. Halbuki birleşme ve devralmaya ilişkin usul ve esaslar bağlı olunan spor federasyonunun kuruluş kanunu bulunup bulunmadığına bakılmaksızın tüm spor dallarında uygulanır. Bu durum, kuruluş kanunu bulunmayan spor federasyonlarına bağlı olan spor dallarıyla ilgili ihtiyaç ve taleplerin göz ardı edilmesi anlamına gelir. Türk sporu açısından işlevleri aynı olan spor federasyonları arasında açıklanan şekilde ayrıma gidilmesi yerinde değildir. Açıklanan yönetmelik, kuruluş kanunu bulunsun veya bulunmasın tüm spor federasyonlarının görüşü alınarak şekillendirilmelidir. Bu sebeple hükmün “(...) *bakanlıkların ve spor federasyonlarının görüşü alınarak*” şeklinde değiştirilerek kuruluş kanunu bulunmayan spor federasyonları açısından da uygulanır hale getirilmesi

⁹⁹ Aynı yönde açıklamalar ve sebepleri için bkz. Mehmet Polat Kalafatoğlu, “Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu’nun Değerlendirilmesi: Spor Kulüplerinin Kanuna Bakışı”, Hatice Özdemir Kocasakal (Ed.), *Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu’nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi*, Legal Yayıncılık, 2022, <www.legal.com.tr>, Erişim Tarihi 28 Ekim 2022, s. 136; SKSFK’nin mali hükümleriyle ilgili bazı değerlendirmeler için bkz. Hakan Üzeltürk, “7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu’nun Mali Hükümleri”, Hakan Üzeltürk (Ed.), *Spor Hukuku Yazıları*, Legal Yayıncılık, 2022, s. 20-21.

¹⁰⁰ Spor Kulüplerinin Birleşmesi ve Malvarlığı Devri Yapmalarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, 14.09.2022 tarihli ve 31953 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

gerekir. Bu değişiklik sonrasında SKSFK m. 8/8 hükmü, SKSFK m. 1/2'de saklı tutulduğundan kuruluş kanunu bulunan spor federasyonları hakkında da uygulama alanı bulur.

Kuruluş kanunubulunansporfederasyonlarının denetimi, SKSFK m. 42/4'e göre "*Bakanlık tarafından yapılacak aynı ve nakdî yardımlar ile tahsislerin mevzuata ve amacına uygun olarak harcanması ve kullanımının tespiti*" ile sınırlı olarak yapılır. Kuruluş kanunu bulunmayan spor federasyonlarının denetimi ise SKSFK m. 42/1'ye göre "*her türlü iş ve işlemler ile harcamalar*" konusunda yapılır. Yani kuruluş kanunu bulunmayan spor federasyonları, kuruluş kanunu bulunan spor federasyonlarından daha geniş denetime tabi tutulmuştur. Maddenin gerekçesinde, TFF'nin ve gelecekte kuruluş kanununa sahip olma ihtimali bulunan spor federasyonlarının özerkliğine GSB tarafından müdahale edilmesinin istenmediği ifade edilmiştir¹⁰¹. Halbuki spor federasyonunun tanımında, bunların idari ve mali özerkliğe sahip olduğu açıkça belirtilmiştir (SKSFK m. 2/1;n). Spor federasyonlarının özerkliği açısından kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulmaları arasında fark yoktur¹⁰². Yeni dönemde tüm spor federasyonları tanımları gereği özerktir. Özerklik açısından kuruluş kanununun bulunmasını ölçüt kabul etmek ve özerk olmadıklarından hareketle kuruluş kanunu bulunmayan spor federasyonlarının her türlü iş, işlem ve harcamalarını GSB denetimine tabi tutarak geniş müdahalelere açık bırakmak spor federasyonunun tanımıyla bağdaşmaz. Bu yorum, kanuna aykırı olmasının yanısıra bir eşitsizlik sorununu da beraberinde getirir. Ayrıca önceki dönemde kurulan spor federasyonlarının özerkliği de SKSFK geçici m. 1/7'nin "*Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte; 3289 sayılı Kanun uyarınca kurulan bağlı ve bağımsız spor federasyonları, bu Kanuna göre kurulmuş spor federasyonu olarak kabul edilir.*" şeklindeki

¹⁰¹ Gerekeçe şu şekildedir: "*Maddenin dördüncü fıkrası ile Bakanlık denetiminin 5894 sayılı Kanun ile kurulan Türkiye Futbol Federasyonu ile ileride doğrudan kendi kanunlarıyla kurulma ihtimali bulunan spor federasyonları açısından sadece Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından yapılacak aynı ve nakdî yardımlar ile tahsislerin mevzuata ve amacına uygun olarak harcanması ve kullanımının tespiti ile sınırlı olacağı düzenlenmiştir. Bu düzenleme ile kendi kanunlarıyla kurulan spor federasyonlarının özerk yapılarına herhangi bir Bakanlık müdahalesinin önüne geçilmesi sağlanmış aynı zamanda kamu kaynaklarının amacına uygun kullanılıp kullanılmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır.*"

¹⁰² Spor federasyonlarının özerkliği konusundaki çeşitli değerlendirmeler için bkz. Erkan Küçükgüngör, "Türkiye'de Spor ile İlgili Mevzuatın Değerlendirilmesi", Kısmet Erkiner (Ed.), *Spor Hukuku Dersleri*, Kadir Has Üniversitesi Yayınları, 2007, s. 231-236; Suat Cem Abanazır, *Spor Hukukuna Giriş*, Adalet Yayınevi, 2022, s. 29-34; TFF'nin özerkliği ve buna bağlı sonuçlarla ilgili açıklamalar için bkz. Aytaç Özelci, *Türkiye Futbol Federasyonu'nun Türk Hukukundaki Yeri*, Seçkin Yayıncılık, 2010, s. 98-103.

ilk cümlesiyle tartışmasız hale gelmiştir¹⁰³. Bu sebeple spor federasyonlarının tamamının GSB tarafından aynı kapsamda denetlenmesi için ilgili hükümlerde değişikliğe gidilmelidir.

VIII. BAZI GÖREVLERİN SONA ERMESİ

Spor kulübünün ve bağlı spor anonim şirketinin genel kurul dışındaki kurullarında görev alıp haklarında, SKSFK m. 5/4'te öngörülen şekilde verilen mahkûmiyet kararı kesinleşen kişilerin görevleri başka hiçbir işleme veya karara gerek olmadan, kendiliğinden sona erer¹⁰⁴. Spor kulübü başkanı, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticileri için SKSFK m. 47/16'da, görevleri bu şekilde sona ermesine rağmen spor kulübünün kurullarında görev alan kişilerin görevlerini sona erdirme yükümlülüğü öngörülmüştür.¹⁰⁵ Bu düzenlemeler, görevin mahkûmiyet kararının kesinleşmesiyle mi görevin sona erdirilmesi

¹⁰³ SKSKF'nin genel gerekçesinin konu ile ilgili kısmı şu şekildedir: "Ülkemizde 5894 sayılı Kanun ile teşekkül eden özerk Türkiye Futbol Federasyonu, 3289 sayılı Kanun ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile teşekkül eden 59 bağımsız spor federasyonu ve Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı 5 spor federasyonu olmak üzere toplam 65 spor federasyonu bulunmaktadır. Bağımsız spor federasyonları olarak addedilen federasyonların "bağımsız" olarak nitelendirilmesinin kaynağı 3289 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesinin başlığı olan "bağımsız spor federasyonları" ibaresidir. Ancak uygulamada "bağımsız spor federasyonları" olarak addedilen federasyonların bağımsızlığı konusu tartışmalara neden olmuştur. Anayasa Mahkemesi kararlarında da bağımsız spor federasyonlarının denetimleri, mali yapıları ve kararlarına karşı merkezi idare içerisinde oluşturulan Tahkim Kuruluna başvurulabilmesi gibi hususlar göz önünde bulundurulmuş, bunların hizmet yönünden yerinden yönetim kuruluşları oldukları sonucuna varılmıştır. Bunun sonucunda Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı spor federasyonları ile bağımsız spor federasyonları ayırımı ortadan kaldırılarak tüm federasyonlar için "spor federasyonu" tanımı kullanılmaktadır."

¹⁰⁴ SKSFK m. 5/4 hükmü şu şekildedir: "Kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile; Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, terörün finansmanı, kaçakçılık, nefret ve ayrımcılık, cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar; fuhuş, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılması veya uyuşturucu, kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmaya ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, şike veya teşvik primi, kanuna aykırı olarak spor müsabakalarına dayalı bahis ve şans oyunlarını oynatma, oynatılmasına yer ve imkân sağlama, reklamını yapma veya para nakline aracılık veya bu Kanunun 20 nci maddesine muhalefet etme suçlarından mahkûm olanların spor kulübü, spor anonim şirketi statüsündeki bağlı ortaklığı ve iştiraklerindeki yönetim, denetim, disiplin ve ihtiyari diğer kurul üyelikleri, haklarındaki mahkeme veya ilgili kurul kararının kesinleştiği tarihte, başkaca hiçbir işlem yahut karara gerek olmaksızın kendiliğinden sona erer. Yasaklanmış hakların geri verilmesi kararı verildiği takdirde bu fıkranın ceza mahkûmiyetine ilişkin hükümleri uygulanmaz."

¹⁰⁵ Bu konudaki açıklamalar için bkz. Veziroğlu, s. 58-59.

yönünde atılacak başka bir adımla mı sona ereceği konusunda bir tartışmayı beraberinde getirmektedir. Gerçekten kanun koyucu ayrıca görevin sona erdirilmesi konusunu düzenlediğine göre görevin, mahkûmiyet kararının kesinleşmesiyle sona ermemiş olması gerekir. Diğer yandan kanun koyucu, kesinleşmiş mahkûmiyet kararıyla görevin sona ermesi konusunda gayet açık ve vurgulayıcı bir dil kullanmıştır. Kanaatimizce bu sorunun çözümü için iki hükmün de uygulama alanı bulacağı bir yoruma ihtiyaç vardır. Bu yorum, SKSFK m. 47/16'nın uygulama alanı ve görevin sona ermesine yüklenecek anlamla şekillendirilebilir. SKSFK m. 47/16'nın uygulama alanı spor kulüpleriyle sınırlıdır. Yani spor anonim şirketlerinin genel kurul dışındaki kurullarında görev alıp haklarında kesinleşmiş mahkûmiyet kararı bulunan kişiler açısından görevi sona erdirme yükümlülüğü söz konusu değildir. SKSFK m. 5/4 hükmü ise hem spor kulüplerinde hem bağlı spor anonim şirketlerinde uygulama alanı bulur¹⁰⁶. Kesinleşmiş mahkûmiyet kararının görevi sona erdirmediği kabul edilirse bu hüküm bağlı spor anonim şirketleri açısından anlamsız hale gelir. Çünkü SKSFK m. 47/16, bağlı spor anonim şirketlerinde uygulama alanı bulmadığından görevin sona ermesi konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. Bu sebeple mahkûmiyet kararının kesinleşmesiyle birlikte, başka bir işleme gerek olmadan görevin hukuken sona ereceği kabul edilmelidir. Bu durumda SKSFK m. 47/16 kapsamında görevi sona erdirme yükümlülüğü açısından da görevin sona ermesine ayrı bir anlam yüklenmesi gerekir. Kanaatimizce hükümde spor kulüplerinin genel kurul dışındaki kurullarındaki görevi sona eren kişilerin halen görev almasından bahsedildiğine göre; görev alma hukuken değil olsa olsa fiilen (şeklen) görev alma olabilir¹⁰⁷. Bu doğrultuda, görevin sona erdirilmesi de hukuken değil fiilen gerçekleşebilir. Çünkü mahkûmiyet kararının kesinleşmesiyle kurullardaki görevi sona eren kişiler artık hukuken o kurulların üyesi değildir. Bu kişilerin, spor kulübünün kurullarında fiilen görev alması yani üyemiş gibi davranarak kurul kararlarına katılıp oy kullanması hukuken bir etki yaratmaz. Bu kişilerin hukuken üyemiş gibi katıldığı kurul kararlarının sıhhati sorgulanır. SKSFK m. 47/16 uyarınca atılacak adım kişinin fiilen, örneğin güvenlik personeli marifetiyle görev aldıkları kurul faaliyetlerinden uzaklaştırılmasına yönelik olabilir. Böylelikle kişiyle kurul arasındaki fiili ilişki de ortadan kaldırılmış olur.

---

¹⁰⁶ Bağımsız spor anonim şirketleri açısından da aynı içerikli hüküm olarak bkz. SAŞ Tebliği m. 9/4.

¹⁰⁷ Düzenlemenin, kasten işlenen suçtan bir suçtan ceza almasına ve suçun mahkemede kesinleşmesine rağmen spor kulübünün organlarında görev alanlarla ilgili olduğu yönünde bkz. Hasan Gerçekker, *Spor Hukuku*, Güncellenmiş 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2023, s. 425.

IX. YASAKLANMIŞ HAKLARIN GERİ VERİLMESİ UYGULAMASININ DÜZENLENİŞ ŞEKLİ

5352 sayılı Adli Sicil Kanunu (ASK) m. 13/A'da yasaklanmış hakların geri verilmesi kararının şartları ve ilgili diğer konular düzenlenmiştir¹⁰⁸. Bu kararın verilebilmesi için öncelikle Türk Ceza Kanunu (TCK) dışındaki bir kanunun belli bir suçtan dolayı veya belli bir cezaya mahkûmiyete bağladığı hak yoksunluğunun bulunması gerekir¹⁰⁹. Yargıtay kararlarında yasaklanmış hakların geri verilmesi kurumu, suç veya ceza mahkûmiyeti sebebiyle doğan sürekli bir hak yoksunluğunun belirli şartların sağlanması halinde ve talep üzerine mahkeme tarafından geleceğe yönelik olarak geri verilmesi şeklinde

¹⁰⁸ ASK m. 13/A şu şekildedir: “(1) 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu dışındaki kanunların belli bir suçtan dolayı veya belli bir cezaya mahkûmiyete bağladığı hak yoksunluklarının giderilebilmesi için, yasaklanmış hakların geri verilmesi yoluna gidilebilir. Bunun için; Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinin beşinci ve altıncı fıkraları saklı kalmak kaydıyla,

a) Mahkûm olunan cezanın infazının tamamlandığı tarihten itibaren üç yıllık bir sürenin geçmiş olması,

b) Kişinin bu süre zarfında yeni bir suç işlememiş olması ve hayatını iyi halli olarak sürdürdüğü hususunda mahkemede bir kanaat oluşması,

gerekir:

(2) Mahkûm olunan cezanın infazına genel af veya etkin pişmanlık dışında başka bir hukukî nedenle son verilmiş olması halinde, yasaklanmış hakların geri verilmesi yoluna gidilebilmesi için, hükmün kesinleştiği tarihten itibaren beş yıl geçmesi gerekir. Ancak, bu süre kişinin mahkûm olduğu hapis cezasına üç yıl eklenmek suretiyle bulunacak süreden az olamaz.

(3) Yasaklanmış hakların geri verilmesi için, hükümlünün veya vekilinin talebi üzerine, hükmü veren mahkemenin veya hükümlünün ikametgâhının bulunduğu yerdeki aynı derecedeki mahkemenin karar vermesi gerekir.

(4) Mahkeme bu husustaki kararını, dosya üzerinde inceleme yaparak ya da Cumhuriyet savcısını ve hükümlüyü dinlemek suretiyle verebilir.

(5) Yasaklanmış hakların geri verilmesi talebi üzerine mahkemenin verdiği karara karşı, hükümle ilgili olarak Ceza Muhakemesi Kanununda öngörülen kanun yoluna başvurulabilir.

(6) Yasaklanmış hakların geri verilmesine ilişkin karar, kesinleşmesi halinde, adli sicil arşivine kaydedilir.

(7) Yasaklanmış hakların geri verilmesi yoluna başvurulması nedeniyle oluşan bütün masraflar hükümlü tarafından karşılanır.”.

¹⁰⁹ Yasaklanmış hakların geri verilmesi kurumunun amacı ve işlemi hakkında detaylı açıklamalar için bkz. Çetin Arslan, “Yasaklanmış Hakların Geri Verilmesi (5352 sayılı Adli Sicil Kanunu md.13/A)”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 56(4), 2007, <<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/627343>>, Erişim Tarihi 2 Ocak 2023, s. 3-7; belli hakları kullanmaktan yoksun bırakılma, TCK’de güvenlik tedbiri olarak öngörülmüştür. Bkz. İzzet Özgenç, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 18. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2022, s. 953; Veli Özer Özbek / Koray Doğan / Pınar Bacaksız, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Güncellenmiş ve Gözden Geçirilmiş 13. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2022, s. 645.

ifade edilmektedir¹¹⁰. Bu kararlarda kamu hizmetinden yasaklanma, seçme ve seçilme hakkından yoksun kılınma, memuriyetten mahrumiyet, emekli maaşından yoksun kılınma, yasal kısıtlılık altında bulundurulma, meslek ve sanatın tatili ve işyerinin kapatılması yasaklanmış hakların geri verilmesine konu olabilecek hak yoksunlukları olarak gösterilmektedir.

Birinci cümlesinde, bazı nitelikte kesinleşmiş mahkûmiyet kararı sebebiyle kurullardaki görevlerin hukuken sona ereceği; ikinci cümlesinde, yasaklanmış hakların geri verilmesi kararı verilmesi halinde “*bu fıkranın*” ceza mahkûmiyetine ilişkin hükümlerinin uygulanmayacağı öngörülen SKSFK m. 5/4 hükmünün yerindeliği, yasaklanmış hakların geri verilmesi kararı açısından tartışılabilir. Çünkü kesinleşmiş mahkûmiyet kararlarının bu fıkra ile ilgili tek sonucu spor kulüpleri ve bağlı spor anonim şirketlerinin genel kurul dışındaki kurullarındaki görevleri hukuken sona erdirmesidir¹¹¹. Düzenlemeye göre yasaklanmış hakların geri verilmesi kararı, görevin hukuken sona ermesine engel olur. Ancak yasaklanmış hakların geri verilmesi kararının verilebilmesi için infazın tamamlanmasından veya hükmün kesinleşmesinden itibaren birtakım sürelerin geçmesi gerekir. Yani bu karar, görevin hukuken sona ermesinin üzerinden birtakım sürelerin geçmesinden sonra verilebileceğinden görevin hukuken sona ermesine engel olamaz. SKSFK m. 5/4 hükmü, yasaklanmış hakların geri verilmesi kararıyla ortadan kaldırılabilecek bir hak yoksunluğu doğurmasa da SKSFK m. 5/6 hükmü, seçilme engeli şeklinde hak yoksunluğu doğurmaktadır. Bu kapsamda, haklarında SKSFK m. 5/4’te öngörülen şekilde kesinleşmiş mahkûmiyet kararı bulunan kişiler, spor kulüplerinin ve spor anonim şirketlerinin genel kurul dışındaki organlarında görev alamaz. Bu sebeple SKSFK m. 5/4’ün yasaklanmış hakların geri verilmesiyle ilgili ikinci cümlesine SKSFK m. 5/6’da yer verilmesi gerekir. Aynı gerekçeyle SAŞ Tebliği m. 9/5 hükmü de SAŞ Tebliği m. 9/4 ile değil mahkûmiyet cezasına işaret edecek şekilde SAŞ Tebliği m. 9/7 ile ilişkilendirilmelidir.

Seçilme engelinin kaldırılması yönünde SKSFK ve SAŞ Tebliği’nde bir hükme yer verilmesi dahi ASK m. 13/A’da yer alan şartların sağlanması

---

¹¹⁰ Yargıtay 8. CD. E. 2016/12373, K. 2017/12660, T. 13.11.2017, <www.karararama.yargitay.com.tr>, Erişim Tarihi 25 Aralık 2022; Yargıtay 8. CD. E. 2016/12045, K. 2017/6714, T. 08.06.2017, <>, Erişim Tarihi 25 Aralık 2022; Yargıtay 8. CD. E. 2016/12541, K. 2017/6403, T. 01.06.2017, <www.karararama.yargitay.com.tr>, Erişim Tarihi 25 Aralık 2022.

¹¹¹ Ayrıca TTK m. 359/4’e göre anonim şirketlerde yönetim kurulu üyeliğini sona erdiren sebepler aynı zamanda seçilmeye de engeldir.

halinde yasaklanmış hakların geri verilmesi kararıyla seçilme engeli ortadan kaldırılabılır. Yani SKSFK ve SAŞ Tebliği'nde yer alan hükümler bir yenilik getirmemektedir. Bu sebeple yasaklanmış hakların geri verilmesi kararıyla ilgili hükümlerin, seçilme engeliyle ilgili hükümlerle ilişkilendirilmesi gerekliliği, uyumsuzluğun giderilmesi açısından önemlidir.

Kesinleşmiş hak mahrumiyeti kararları sebebiyle ortaya çıkan seçilme engelini ortadan kaldıran bir uygulama SKSFK'de öngörülmemiştir¹¹². Öğretide *Aslan*, hak mahrumiyeti cezası alanların da yasaklanmış hakların geri verilmesi uygulamasından yararlanabilmesi gerektiği görüşündedir¹¹³. Yasaklanmış hakların geri verilmesi kurumu, ceza hukuku bağlamında belli bir suçtan dolayı veya belli bir cezaya mahkûmiyete bağlanan hak yoksunluklarıyla ilgili olduğundan bu görüşe katılmıyoruz. Bununla beraber kesinleşmiş hak mahrumiyeti kararlarının ortaya çıkardığı seçilme engelini ortadan kaldıran, tüm spor dallarında verilen hak mahrumiyeti kararları açısından ortak nitelikte bir uygulamaya ihtiyaç vardır. Bu yönde uygulamalar sadece bazı spor dallarında verilen birtakım hak mahrumiyeti kararları için öngörülmüştür¹¹⁴.

X. ÖNCEKİ DÖNEMDE KURULAN SPOR KULÜPLERİ VE GENÇLİK VE SPOR KULÜPLERİNİN YENİ DÖNEME TAŞINMASI

Önceki dönemde kurulan gençlik ve spor kulüpleri, yeni dönemde spor kulübü olarak mı gençlik derneği olarak mı faaliyetlerine devam edeceği konusundaki tercihlerini 26.04.2022 tarihine kadar GSB'ye bildirmelidir (SKSFK geçici m. 1/3). Bildirim yapılmamasının sonuçları SKSFK'de düzenlenmemiştir. Kanaatimizce bildirim yapılmaması halinde GSB nezdindeki tescillerin iptal edilmesi yönünde düzenleme yapılması gerekmektedir. Benzer şekilde geçiş hükümlerinde öngörülen yükümlülükleri yerine getirmeyen diğer kulüpler açısından da tescilin iptali, yaptırım olarak kullanılmıştır. Ayrıca yeni dönemde spor kulübü tercihinde bulunan gençlik ve spor kulübü statüsündeki derneklerin tüzüklerinin, idari ve mali yapılarının

¹¹² Çeşitli kanunlarda düzenlenen hak mahrumiyeti cezalarıyla ilgili açıklamalar için bkz. Zübeyt Aydın, "Sporda Adalet ve Hak Mahrumiyeti", Tacar Çağlar (Ed.), *Av. Türker Arslan Armağanı*, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, 2021, s. 136-172.

¹¹³ Aslan, s. 205.

¹¹⁴ Örneğin Futbol Disiplin Talimatı m. 60/2'ye göre gerçek kişileri ilgilendiren süreli hak mahrumiyeti cezalarıyla sınırlı olarak infazın sona ermesinin üzerinden on yıl geçtikten sonra kişinin başvurusu halinde TFF Yönetim Kurulu, bu cezanın sonuçlarının ortadan kaldırılması yönünde karar alabilir.

SKSFK hükümlerine uygun hale getirilmesi bir gerekliliktir. Ancak SKSFK'de bu yönde bir düzenleme yapılmamıştır. Kanaatimizce bu yönde bir düzenleme yapılması ve gerçekleştirilecek işlemler için öngörülecek sürenin, spor kulübü yönündeki tercihin GSB'ye bildirildiği tarihten itibaren başlatılması gerekir. Çünkü spor faaliyetinde bulunulması konusunda henüz bir irade ortaya konulmadan spor kulübü statüsünün gereklerinin yerine getirilmesi beklenemez. Ayrıca yeni dönemde spor faaliyetlerinde bulunacak spor kulübü ve gençlik ve spor kulübü statüsündeki derneklerin spor kulüpleri siciline tescil edilmesini öngören bir hüküm de SKSFK'de yer almamaktadır¹¹⁵. Ancak Tescil Yönetmeliği geçici m. 1'de yer alan *"Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce dernek statüsünde kurulmuş olan spor kulüpleri ve üst kuruluşlar ile spor faaliyetinde bulunmak üzere kurulmuş olan anonim şirketlere 39 uncu maddenin birinci fıkrasının (c) bendi hükmü, bunların kuruluş tarihleri esas alınarak uygulanır."* şeklindeki düzenlemede sicil numaralarına işaret edildiğinden, önceki dönemde kurulup spor kulübü statüsünü kazanan derneklerin spor kulüpleri siciline tescil edileceği anlaşılmaktadır. SKSFK m. 3'te düzenlenen tescil, yeni dönemde kurulan spor kulübü tüzel kişilerinin kuruluş tescili olup SKSFK m. 3/6'da, yönetmelikte düzenleneceği öngörülen tescille ilgili konular kuruluş tesciliyle sınırlıdır. Yeni dönemde spor kulübü, önceki dönemde kurulup tüzüklerini, idari ve mali yapılarını SKSFK hükümlerine uygun hale getiren spor kulübü statüsünü haiz dernekler ve spor kulübü tercihinde bulunan gençlik ve spor kulübü statüsünü haiz dernekler açısından statüyü ifade ettiğinden, SKSFK'de bunların spor kulüpleri siciline tescil edilmesine imkân veren özel düzenleme yapılması gerekir¹¹⁶.

XI. ÖNCEKİ DÖNEMDE KURULAN SPOR KULÜPLERİNİN KAMU YARARINA ÇALIŞAN DERNEK STATÜSÜ

Önceki dönemde kamu yararına çalışan dernek statüsünü kazanmış gençlik ve spor kulüplerinin bu statüleri, ister spor kulübü ister gençlik kulübü şeklinde faaliyet gösterebilir yeni dönemde de devam eder¹¹⁷ (SKSFK geçici

¹¹⁵ Kamu kurum ve kuruluşları bünyesinde kurulan ve spor faaliyetinde bulunan ancak tüzel kişiliği bulunmayan müessese kulüplerinin ise spor kulüpleri siciline tescil edileceği, SKSFK geçici m. 1/4 ve SKSFK geçici m. 4/3'te açıkça öngörülmüştür. Jandarma Gücü Spor Kulübü, bu kapsamdaki spor kulüplerine örnek olarak gösterilebilir.

¹¹⁶ Tescil Yönetmeliği'nin dayanaklarından biri olan SKSFK 12/9 hükmü uyarınca önceki dönemde kurulan üst kuruluşların üst kuruluş siciline tescil edilmeleri yönünde ise Tescil Yönetmeliği'nde düzenleme yapılabilir.

¹¹⁷ Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından ilan edilen, SKSFK geçici m. 1/1 kapsamındaki

m. 1/1). Gençlik ve spor kulüplerinin aksine önceki dönemde kamu yararına çalışan dernek statüsünü haiz spor kulüplerinin bu statülerinin yeni dönemde devam edeceği SKSFK’de öngörülmemiştir. Maddenin gerekçesinde bu farklılığın altında yatan sebepler hakkında açıklama yapılmamıştır. TBMM Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu’nda¹¹⁸ ise önceki dönemde kamuya yararlı dernek statüsünü haiz “*spor kulüplerinin*” statülerinin korunduğuna yönelik bazı açıklamalar yer almaktadır. Bu sebeple spor kulüplerinin kamu yararına çalışan dernek statüsünün yeni dönemde korunup korunmadığı konusunda iki görüş ileri sürülebilir. Bunlardan ilki “*bir şeyi zikretmek diğerlerini dışlamaktır*” yorum ilkesinden¹¹⁹ hareketle, önceki dönemde kamu yararına çalışan dernek statüsünü kazanmış spor kulüplerinin yeni dönemde bu statüye sahip olmadığı; ikincisi ise bu spor kulüplerinin kamu yararına çalışan dernek statüsünün ortadan kaldırıldığına yönelik “*açık bir düzenleme*” bulunmadığından statünün yeni dönemde devam ettiği şeklinde ileri sürülebilir. Öğretide Kaplan, SKSFK geçici m. 1/1’e işaret ederek önceki dönemde kamu yararına çalışan dernek statüsünü kazanmış spor kulüplerinin statülerinin yeni dönemde de devam ettiğini ifade etmektedir¹²⁰. Önceki dönemde yer alan hangi uygulamaların ne şekilde bir uyum sürecinden geçirileceği veya aynen devam edeceği konusunda açık düzenlemeler yapıldığı ve spor kulüpleri ve gençlik ve spor kulüpleri arasında net bir ayırım olduğu gözetildiğinde, önceki dönemde kamu yararına çalışan dernek statüsünü haiz spor kulüplerinin bu statülerinin yeni dönemde korunmadığı sonucuna varılmaktadır. Aksinin kabulü, gençlik ve spor kulüplerinin kamu yararına çalışan dernek statüsü açısından SKSFK geçici m. 1/1 hükmünün mevcut durumu teyit edip herhangi bir değişiklik getirmediğini kabul etmek ve kanun koyucunun yeni döneme ilişkin aksiyon alma çabasını görmezden gelmektir. Kanun koyucunun, birbirinden farklı iki şeyden birini zikredip diğerini zikretmemesi; onları aynı hükümlere tabi

kamu yararına çalışan spor kulüpleri ve gençlik ve spor kulüpleri için bkz. <<https://shgm.gsb.gov.tr/Sayfalar/4949/105/kamu-yararına-calisan-spor-kulupleri.aspx>>, Erişim Tarihi 25 Haziran 2023.

¹¹⁸ Emrullah İşler’in açıklamaları için bkz. TBMM Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu, <<https://www5.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem27/yil01/ss324.pdf>>, Erişim Tarihi 25 Ocak 2023, s. 35.

¹¹⁹ Açıklamalar için bkz. Kemal Gözler, *Hukuka Giriş*, 19. Baskı, Ekin Basım Yayın Dağıtım, 2022, s. 346.

¹²⁰ Onur Kaplan, “7405 Sayılı Kanun Çerçevesinde Kamu Yararına Çalışan Spor Kulüpleri”, *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, (54), 2023, <<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/3049137>>, Erişim Tarihi 1 Haziran 2023, s. 90 dnt.

tutmak istememesindedir¹²¹. Kanaatimizce spor faaliyetlerinde bulunmaları açısından gençlik ve spor kulüpleriyle arasında fark bulunmadığından spor kulüplerinin kamu yararına çalışan dernek statüsünün devam ettirilmesi gerekirdi. Dernekler arasında sadece statü farklılığına dayanan bu ayrımın haklı bir gerekçesi bulunmamaktadır. Bununla beraber önceki dönemde kamu yararına çalışan dernek statüsünü kazanmış spor kulüplerinin yeni dönemde statülerini kaybetmeleri, o statüye bağlı haklardan yararlanamayacakları anlamına gelmez. Yeni dönemde bu haklardan, DK m. 27 uyarınca “*kamu yararına çalışan dernek*” olarak değil SKSFK m. 11 uyarınca “*kamu yararına çalışan spor kulübü*” olarak belirlenmek suretiyle yararlanılabılır¹²². Kamu yararına çalışan spor kulüpleri, kamu yararına çalışan derneklere tanınan haklardan yararlanır¹²³ (SKSFK m. 11/4).

SONUÇ

Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu yürürlüğe konularak Türk sporuna yeni bir sistem kazandırılmıştır. Bu sistemi yaratan temel motivasyon Türk sporunun geleceğinden duyulan kaygıdır. Bu sebeple SKSFK’de başta mali sorunların çözümüne yönelik olmak üzere birçok konuda kapsamlı düzenlemeler yapılmıştır.

Kanunun adı, içeriği hakkında fikir sahibi olunması açısından önemlidir. SKSFK, spor faaliyetleriyle ilgili düzenlemelerin yapıldığı en geniş kapsamlı kanundur. Ancak SKSFK’nin adı, sadece spor kulüpleri ve spor federasyonlarıyla ilgili düzenlemeler yapıldığı izlenimini uyandırmakta, kapsamını tam olarak yansıtmamaktadır. SKSFK’nin adı, kapsamını tam olarak yansıtmayacak şekilde değiştirilmelidir.

Hükümlerin düzensiz şekilde konumlandırılması sebebiyle SKSFK’nin sistematik yönü zayıftır. Bazı hükümlerin konu bakımından dağınık halde bulunması sebebiyle konuyla ilgili hükümlerin tespit edilmesi güçtür. Bu durum, SKSFK’den verimli şekilde yararlanılmasını engellemektedir. Düzensizlik sorunu giderilerek kanunun sistematik yönü güçlendirilmelidir.

Emredici nitelikte olmaları sebebiyle tanımlara, kanunun lafzından

---

¹²¹ Gözler, s. 346.

¹²² Spor kulüplerine, SKSFK’de hüküm bulunmayan konularda TMK ve DK hükümleri uygulanabilir (SKSFK m. 25).

¹²³ Kamu yararına çalışan derneklere tanınan ayrıcalıklar hakkında açıklamalar için bkz. Dural / Ögüz, s. 280-281.

başka bir anlam yüklenmesi mümkün değildir. SKSFK’de üst kuruluşun, spor federasyonunun ve spor anonim şirketi yöneticisinin tanımı, mevzuat hükümleriyle uyumlu şekilde yapılmamıştır. Bu tanımlar, tanımları ilgilendiren hükümlerle uyumlu hale getirilmelidir.

Eksik, gereksiz ve uyumsuz ifadelerin kullanılması sebebiyle SKSFK hükümleri açısından bazı tereddütler doğmaktadır. Bu ifadelerde ekleme, çıkarma ve uyumlu hale getirme yönünde değişiklikler yapılarak SKSFK’ye, ihtiyaçlara uygun ifadeler kazandırılmalıdır.

Üye sayısı on binden fazla olan spor kulüplerinde, SKSFK m. 20/4’te sayılan nitelikteki alacakların devrine karar verilecek genel kurul toplantıları için özel bir toplantı yeter sayısı öngörülmediğinden genel kurul, tek üyenin katılımıyla dahi toplanabilir ve bu üyenin olumlu oyuyla SKSFK m. 20/4’te sayılan alacakları devredebilir. Üye sayısı on binden fazla olan spor kulüplerinin bu genel kurul toplantıları için kanunun amacına uygun toplantı yeter sayısı belirlenerek spor kulüplerinin malvarlığını tehlikeye atan bu durum ortadan kaldırılmalıdır.

Federasyon ve konfederasyonların amaçlarının ne olduğu SKSFK’de düzenlenmemiştir. Sürekli amaç tüzel kişiliğin zorunlu unsuru olduğundan bu önemli eksiklik giderilerek amaç belirsizliği ortadan kaldırılmalıdır. Ayrıca SKSFK m. 12/7’ye göre spor federasyonları, görev ve yetkilerini federasyon ve konfederasyonlara devredebilir. Devir konusunda belirgin ve yeterli düzenlemeler yapılmaması sebebiyle ciddi sorunların doğabileceği düşünülmektedir. Devredilen görev ve yetkilerin, federasyon ve konfederasyonlar tarafından kullanılmasından kaynaklanabilecek sorunlar da gözetilerek gereken düzenlemeler yapılmalıdır.

Spor anonim şirketlerinin spor dalı tesciliyle ilgili usul ve esasları düzenleme yetkisi GSB’ye aittir. Spor anonim şirketlerinde spor dalı tescilinin, spor dalının bağlı olduğu spor federasyonu tarafından yapılması sebebiyle tescille ilgili usul ve esasları düzenleme yetkisinin de spor dalının bağlı olduğu spor federasyonuna verilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Kuruluş kanunu bulunan spor federasyonlarına uygulanacak ve uygulanmayacak SKSFK hükümleri belirlenirken başarılı bir sonuç ortaya konulamamıştır. Bu sebeple SKSFK m. 1/2’nin ulaşılmak istenen hedeflere uygun şekilde yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Ayrıca spor federasyonlarıyla ilgili bazı hükümlerin, sadece kuruluş kanunu bulunan veya sadece kuruluş kanunu bulunmayan spor federasyonlarına uygulanacak

şekilde düzenlenmesi sebebiyle spor federasyonları açısından çeşitli ayrımlar ortaya çıkmıştır. Haklı bir gerekçeye dayanmayan bu ayrımların ortadan kaldırılması gerektiğini düşünüyoruz.

Kanun koyucunun, SKSFK m. 5/4'te görevin kendiliğinden sona ermesini ve SKSFK m. 47/16'da görevi sona eren kişilerin görevlerinin sona erdirilmesini düzenlemesi sebebiyle spor kulübünün genel kurul dışındaki kurullarındaki görevin ne şekilde sona ereceği konusunda belirsizlik bulunmaktadır. Görevin hukuken ve fiilen sona ermesi şeklinde yapılacak ayırımın konuyu aydınlatacağını düşünüyoruz. Bu kapsamda, spor kulüplerinin genel kurul dışındaki kurullarında görev alan kişilerin görevi, SKSFK m. 5/4'te öngörülen şekilde verilen mahkûmiyet kararının kesinleşmesiyle hukuken sona erer. Bu kişiler, kurullarda fiilen görev almaya devam ederse SKSFK m. 47/16 uyarınca görevlerinin fiilen sona erdirilmesi gerekir.

Adli Sicil Kanunu m. 13/A uyarınca yasaklanmış hakların geri verilmesi kararıyla, spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin genel kurul dışındaki kurul üyelikleri için ortaya çıkan seçilme engeli ortadan kaldırılabilir. SKSFK m. 5/4'ün yasaklanmış hakların geri verilmesi kararıyla ilgili ikinci cümlesinin, seçilme engeliyle ilgili olan SKSFK m. 5/6'ya taşınması gerekir. Ayrıca kesinleşmiş hak mahrumiyeti kararları sebebiyle ortaya çıkan seçilme engelini ortadan kaldırılmasına yönelik genel nitelikte bir düzenlemeye ihtiyaç olduğu düşüncesindeyiz.

Önceki dönemde kurulan ve spor faaliyetlerinde bulunan derneklerin yeni döneme taşınması konusunda SKSFK'nin geçiş hükümleri yetersizdir. Bu sebeple özellikle uygulamada bazı sorunların ortaya çıkabileceği düşünülmektedir. Ayrıca önceki dönemde kurulan gençlik ve spor kulüplerinin aksine spor kulüplerinin kamu yararına çalışan dernek statüsünün devam edeceği yönünde düzenleme yapılmaması sebebiyle bu dernekler, yeni dönemde kamu yararına çalışan dernek statüsünü haiz değildir. Spor kulübü ile gençlik ve spor kulüpleri arasında yapılan ve sadece statü farkıyla açıklanabilecek bu ayırım isabetli olmamıştır. Spor kulübü statüsünü haiz dernekler, kamu yararına çalışan spor kulübü olarak belirlenirse yeni dönemde de kamu yararına çalışan derneklerin sahip olduğu haklardan yararlanabilir.

KAYNAKÇA

- Abanazır S C, *Spor Hukukuna Giriş*, Adalet Yayınevi, 2022.
- Akansel B, “Türk Spor Kulüplerinin Yapılanması ve Güncel Sorunları”, Tacar Çağlar (Ed.), *Ankara Barosu Spor Hukuku Kurulu Av. Mustafa Kemal Kaya Armağanı*, Afşaroğlu Matbaası, 2015, s. 55-63.
- Aküzüm U / Akbıyık D, “Spor Kulübü Yöneticilerinin Mali Sorumluluğu: Kulüpler Yasası Tartışmaları”, Tacar Çağlar (Ed.), *Av. Türker Arslan Armağanı*, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, 2021, s. 35-56.
- Altay S A, “Spor Anonim Ortaklıklarına İlişkin İlk Düşünceler”, Hatice Özdemir Kocasakal (Ed.), *Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi*, Legal Yayıncılık, 2022, <www.legal.com.tr>, Erişim Tarihi 28 Ekim 2022, s. 31-48.
- Arkan S, *Ticari İşletme Hukuku*, Son Değişikliklere Göre Hazırlanmış 27. Bası, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 2021.
- Arslan Ç, “Yasaklanmış Hakların Geri Verilmesi (5352 sayılı Adli Sicil Kanunu md.13/A)”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 56(4), 2007, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/627343>, Erişim Tarihi 2 Ocak 2023, s. 1-53.
- Aslan M, *Spor Anonim Şirketleri*, Seçkin Yayıncılık, 2022.
- Atalı M / Ermenek İ / Erdoğan E, *Medeni Usul Hukuku*, 4. Baskı, Yetkin Yayınları, 2021.
- Ayanoğlu T, “Spor Etkinlikleri Üzerinde Devletin Yetkileri ve Spor Federasyonları”, Hatice Özdemir Kocasakal (Ed.), *Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi*, Legal Yayıncılık, 2022, <www.legal.com.tr>, Erişim Tarihi 28 Ekim 2022, s. 83-93.
- Aydın Z, “Sporda Adalet ve Hak Mahrumiyeti”, Tacar Çağlar (Ed.), *Av. Türker Arslan Armağanı*, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, 2021, s. 82-176.
- Ayhan R / Çağlar H / Özdamar M, *Ticari İşletme Hukuku Genel Esaslar*, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 15. Baskı, Yetkin Yayınları, 2022.
- Ayverdi İ, *Misalli Büyük Türkçe Sözlük*, Kubbealtı Neşriyatı, 2010.

Bayram E, “Kanun Sistematiğinde “Madde””, *Yasama Dergisi*, (8), 2008, <<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1121376>>, Erişim Tarihi 1 Ağustos 2022, s. 102-123.

Büyükhatipoğlu M C, “Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Taslağı İle Düzenlenen Spor Anonim Şirketi Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğunun Değerlendirilmesi”, Tacar Çağlar (Ed.), *Av. Dr. Halûk Burcuoğlu Armağanı*, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, 2022, s. 151-176.

Can M E, *Özel Hukukta Tüzel Kişiler*, 1. Baskı, Ankara Basım Ofset LŞ., 2017.

Çağlayan R, *Spor Hukuku (Spor Hukuku Temel Metinleri)*, Asil Yayın Dağıtım, 2007.

Develioğlu M, “7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Çerçevesindeki Spor Kulüplerinin Hukuki Yapısı ve Menajerlik Sözleşmeleri”, Hatice Özdemir Kocasakal (Ed.), *Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi*, Legal Yayıncılık, 2022, <www.legal.com.tr>, Erişim Tarihi 28 Ekim 2022, s. 3-30.

Doğu, H M, *61 Soruda Spor Hukuku*, Güncellenmiş ve Gözden Geçirilmiş 2. Baskı, Adalet Yayınevi, 2023.

Dural M / Öğüz T, *Türk Özel Hukuku (Kişiler Hukuku)*, Cilt II, 23. Baskı, Filiz Kitabevi, 2022.

Ege Ö, *Türk Medeni Hukuku'na Göre Spor Kulüpleri*, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2022.

Erdoğan H B, “Türk Hukukunda Spor Kulüplerinin Hukuki Yapısı ve Futbol Şubelerinin Şirketleşmesi”, Tacar Çağlar (Ed.), *Av. Türker Arslan Armağanı*, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, 2021, s. 367-380.

Ergün Ö, *Medeni Hukuk Tüzel Kişilerinin Ehliyet Durumu*, On İki Levha Yayıncılık, 2010.

Ertaş Ş / Petek H, *Spor Hukuku*, Genişletilmiş 3. Baskı, Yetkin Yayınları, 2017.

Genç D A, “Spor Hukuku Bakımından Türk Medeni Kanunu ve Dernekler

Kanunu Kapsamında Spor Kulüplerinin Değerlendirilmesi”, *Yargıtay Dergisi*, 39(1-2), 2013, s. 29-66.

Gerçeker, H, *Spor Hukuku*, Güncellenmiş 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2023.

Gökçek Karaca N, “Kanunlarımızda Yer Alan Madde Başlıklarının Madde İçeriğiyle Uyumsuzluk Sorunu”, *Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 2(2), 2001, s. 65-71.

Gözler K, *Hukuka Giriş*, 19. Baskı, Ekin Basım Yayın Dağıtım, 2022.

Gülşen R, *Spor Hukuku (Genel Esaslar)*, Adalet Yayınevi, 2020.

Günel, A N / Küçükgüngör E, *Türk Spor Hukukunun Genel Esasları ve İlgili Mevzuat*, Yetkin Yayınları, 1998.

Hirsh E, “Hukuk Bir Bilim Kolu Mudur?”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 2(1), 1944, <<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/635474>>, Erişim Tarihi 10 Temmuz 2022, s. 19-61.

İmamoğlu A F / Karaoğlu E / Erturan E E, “Spor Kulüplerinin Yapısal Nitelikleri ve Temel Problemleri”, *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 12(3), 2007, s. 35-61.

İnternet: <<http://www.karararama.yargitay.com.tr>>.

İnternet: <<https://sporkanunu.gsb.gov.tr>>, Erişim Tarihi 5 Şubat 2023.

İnternet: <<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/kanun-teklifleri>>, Erişim Tarihi 13 Kasım 2022.

İnternet: <www.corpus.com.tr>.

İnternet: <www.legal.com.tr>.

İnternet:<<https://shgm.gsb.gov.tr/Sayfalar/4949/105/kamu-yararına-calisan-spor-kulupleri.aspx>>, Erişim Tarihi 25 Haziran 2023.

Kalafatoğlu M P, “Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu’nun Değerlendirilmesi: Spor Kulüplerinin Kanuna Bakışı”, Hatice Özdemir Kocasakal (Ed.), *Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu’nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi*, Legal Yayıncılık, 2022, <www.legal.com.tr>, Erişim Tarihi 28 Ekim 2022, s. 133-143.

- Kaplan İ, “Kanun Yapma San’atı ve Tekniği”, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 47(1), 1992, <<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/36589>>, Erişim Tarihi 1 Temmuz 2022, s. 99-101.
- Kaplan O, “7405 Sayılı Kanun Çerçevesinde Kamu Yararına Çalışan Spor Kulüpleri”, *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, (54), 2023, <<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/3049137>>, Erişim Tarihi 1 Haziran 2023, s. 77-96.
- Kıratlı M, *Yönetim Kurulu Başkanı*, Yetkin Yayınları, 2021.
- Küçükgüngör E / Akgül B, “Futbol Kulüplerinin Halka Açılması”, Tacar Çağlar (Ed.), *Ankara Barosu Spor Hukuku Kurulu Av.Ömer Remzi Arıkan Armağanı*, Matttek Matbaacılık, 2013, s. 553-596.
- Küçükgüngör E, “Türkiye’de Spor ile İlgili Mevzuatın Değerlendirilmesi”, Kismet Erkiner (Ed.), *Spor Hukuku Dersleri*, Kadir Has Üniversitesi Yayınları, 2007, s. 225-236.
- Oğuzman M K / Barlas N, *Medenî Hukuk*, 27. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2021.
- Oğuzman M K, Seliçi Ö, Oktay-Özdemir S, *Kişiler Hukuku (Gerçek ve Tüzel Kişiler)*, Gözden Geçirilmiş ve Yenilenmiş 21. Baskı, Filiz Kitabevi, 2022.
- Orhan Ü / Özkurt E, *Spor Hukuku*, Adalet Yayınevi, 2023.
- Özbek V Ö / Doğan K / Bacaksız P, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Güncellenmiş ve Gözden Geçirilmiş 13. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2022.
- Özgenç İ, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 18. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2022.
- Özkan, C, *7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Çerçevesinde Spor Hukuku*, Adalet Yayınevi, 2022.
- Özkan O, “7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu’na İlişkin Fenerbahçe Spor Kulübü’nün Değerlendirmeleri”, Hatice Özdemir Kocasakal (Ed.), *Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu’nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi*, Legal Yayıncılık, 2022, <www.legal.com.tr>, Erişim Tarihi 30 Ekim 2022, s. 155-161.

- Özelçi A, *Türkiye Futbol Federasyonu'nun Türk Hukukundaki Yeri*, Seçkin Yayıncılık, 2010.
- Pekcanitez H / Meriç N, *Medenî Usûl Hukukunda Fer'i Müdahale*, 2. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2020.
- Sarıkaya M, “Anonim Şirket Genel Kuruluna Katılmaya Yetkili ve Katılmak Zorunda Olanlar ile Katılmamanın Hukuki Sonuçları”, *Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi*, (1), 2021, <<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1195848>>, Erişim Tarihi 2 Ağustos 2022, s. 415-460.
- Savcı B, “Kanun Tekniği ile İlgili Meseleler Üzerine Bir Seminer”, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 16(4), 1961, <<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/37493>>, Erişim Tarihi 2 Temmuz 2022, s. 205-215.
- Saymen F H, “Matlablar Kanun Mudur?”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, 10(3-4), 2011, <<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/97128>>, Erişim Tarihi 7 Ağustos 2022, s. 565-578.
- Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Çalıştayı Sonuç Raporu, <<https://sporkanunu.gsb.gov.tr/dist/images/sonuc-raporu.pdf>>, Erişim Tarihi 5 Şubat 2023.
- Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Gerekçesi, <<https://www2.tbmm.gov.tr/d27/2/2-4331.pdf>>, Erişim Tarihi 20 Mayıs 2022.
- Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonu Tüzüğü, <<https://www.taskk.org.tr/taskk-tuzugu-205453-sayfasi>>, Erişim Tarihi 30 Aralık 2023.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu, <<https://www5.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem27/yil01/ss324.pdf>>, Erişim Tarihi 25 Ocak 2023.
- Üçışık H F, *Spor Hukuku*, Ötüken Neşriyat, 2017.
- Üzeltürk H, “7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Malî Hükümleri”, Hakan Üzeltürk (Ed.), *Spor Hukuku Yazıları*, Legal Yayıncılık, 2022.
- Veziroğlu C, “7405 Sayılı Spor Kanunu Kapsamında Spor Anonim Şirketi

Yöneticilerinin Tabi Oldukları Yasaklar ve Sorumluluk Rejimi”, Hatice Özdemir Kocasakal (Ed.), *Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi*, Legal Yayıncılık, 2022, <www.legal.com.tr>, Erişim Tarihi 28 Ekim 2022, s. 49-68.

Yarmalı E S / Alp S, *Hukuk Terimleri Sözlüğü*, Türkmen Kitabevi, 2011.

Yurt Ç, *Spor ve Hukuk*, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, 2023.

Yüce A A, “7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'na Göre Spor Anonim Şirketleri ve Bu Şirketlerin Diğer Anonim Şirketlerle Karşılaştırılması”, *Necmettin Erbakan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 5(2), 2022, <<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2522460>>, Erişim Tarihi 3 Kasım 2022, s. 482-500.